

God handledning

- **En teoretisk studie om hur handledning av vårdstuderande kunde vara**

Norrgård Jessica

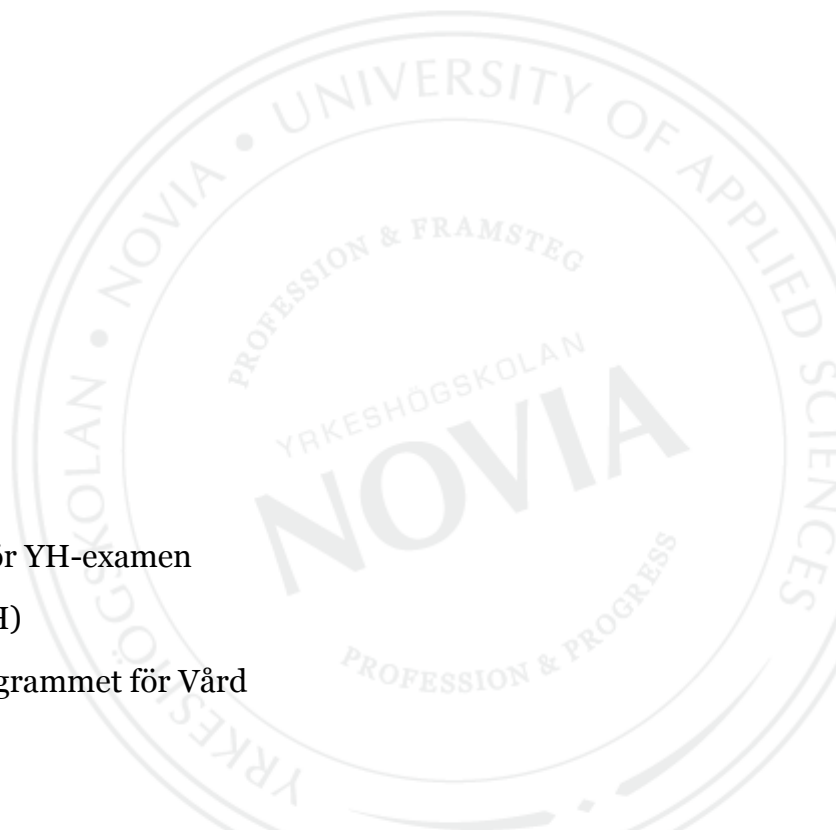
Skott Petra

Lärdomsprov för YH-examen

Sjukskötare (YH)

Utbildningsprogrammet för Vård

Vasa 2010

EXAMENSARBETE

Författare: Norrgård Jessica & Skott Petra
Utbildningsprogram och ort: Vård, Vasa
Inriktningsalternativ/Fördjupning: Vårdarbete
Handledare: Sandvik Ann-Helen

Titel: God handledning

- En teoretisk studie om hur god handledning av vårdstuderande kunde vara

Datum: November 2010

Sidantal: 31

Bilagor: 1

Sammanfattning

Syftet med studien är att klargöra hur en god handledning kan se ut. Vi vill lyfta fram vad god handledning är och vilka delar som bidrar till att handledningen blir god. Vår forskningsfråga lyder: Vad kännetecknar en god handledning? Den teoretiska utgångspunkten består av Benners och Ekeberghs tankar om reflektion. Datainsamlingsmetoden är dokumentstudier. Vi skall göra en sammanfattning av tidigare forskning bestående av 30 vetenskapliga forskningar. Som dataanalysmetod har vi valt översiktsartikeln resumé för att få en snabb översikt av forskningarna. Innehållsanalys användes för att analysera resultatet.

Frågorna som ställdes till forskningsresultatet var: Vilka faktorer har betydelse för att handledningen ska bli god? Vad kännetecknar reflektionen i handledningen? Resultatet beskrivs utgående från de frågor som ställdes till tidigare forskning. De faktorer som inverkar på handledningen är handledarens egenskaper, handledningsmetod, handledningens yttre ramar, diskussion, integration teori-praktik samt handledningsteknik. Handledarens relationella och personliga egenskaper är av betydelse för hur handledningen blir. Kommunikationen mellan handledare och studerande är viktig. Att ha klara målsättningar och ett handledningsschema är avgörande för studerandes praktik, även att skapa en trygg atmosfär. Genom att integrera teori med praktik främjas studerandes professionella utveckling och känslan av att känna sig kompetent. Som en handledningsteknik kan kritiskt tänkande vara en möjlighet samt att handledare ger kontinuerlig utvärdering åt studerande. Grupphandledning ansågs även som positivt.

Språk: Svenska Nyckelord: handledning, vårdstuderande, handledare

Förvaras: Examensarbetet finns tillgängligt antingen i webbiblioteket Theseus.fi eller i biblioteket vid Yrkeshögskolan Novia

BACHELOR'S THESIS

Authors: Norrgård Jessica & Skott Petra
Degree Programme: Health Care
Specialization: Nursing
Supervisors: Sandvik Ann-Helen

Title: Good supervision
- A theoretical study on good supervision of nursing students

Date: November 2010 Number of pages : 31 Appendices: 1

Summary

The purpose of this study is to explain what good supervision of nursing students on practical training could be like. We want to highlight what good supervision is and what parts of it make it good supervision. The question that we want an answer to is: What distinguishes good supervision? The theoretical starting points are Benner's and Ekebergh's thoughts about reflection. The data was collected through document studies. We have made a summary of earlier research consisting of 30 scientific researches. As method of analysis we chose review articles in order to quickly get an overview of the research. The analysis of data has been done with the help of content analysis.

The questions were: What factors are important for the supervision to be good? What characterizes reflection in supervision? Factors that affect supervision are the supervisor's characteristics, method of supervision, outer frames of supervision, discussion, integration theory-practice and supervision technique. The supervisor's relational and personal characteristics have a great importance for how the supervision is going to be. The communication between the supervisor and the student is important. Having clear goals and a supervision schedule is conclusive for students' practice, also in order to create a safe atmosphere. Integrating theory with practice promotes the student's professional development and the feeling of being competent. As a supervision technique, critical thinking could be a possibility, as well as supervisors giving continuous feedback to students. Group supervision was also considered as positive.

Language: Swedish Key words: supervision, nursing student, mentor

Filed at: The examination work is available either at the electronic library Theseus.fi or in the library.

Innehåll

1	Inledning.....	1
2	Syfte och problemprecisering.....	2
3	Teoretiska utgångspunkter.....	3
	3.1 Benners syn på reflektion.....	3
	3.2 Ekeberghs syn på reflektion.....	4
4	Teoretisk bakgrund.....	5
	4.1Handledning.....	5
	4.2Projektets bakgrund.....	7
5	Undersökningens genomförande.....	9
	5.1 Undersökningens material.....	10
	5.2 Dokumentstudie.....	10
	5.3 Resumé.....	11
	5.4 Innehållsanalys.....	13
	5.5 Undersökningens praktiska genomförande.....	14
6	Resultatredovisning.....	15
	6.1 Faktorer som har betydelse för att handledningen ska bli god.....	15
	6.2 Kännetecken på reflektion i handledningen.....	20
7	Tolkning.....	23
	7.1 Faktorer som har betydelse för att handledningen ska bli god.....	23

7.2	Kännetecknen på reflektion i handledningen.....	26
8	Kritisk granskning.....	28
9	Diskussion.....	30
	Litteratur	
	Bilagor	

1 Inledning

Handledning innebär att någon som är kunnigare och mer erfaren inom yrkesområdet överför kunskap vidare till någon som inte är lika erfaren och kunnig. Handledning finns till för att studerande skall kunna utveckla sina kunskaper i sin yrkesroll. För att handledningen skall fungera och vara god innebär det ett ömsesidigt förtroende och en vilja att lära. Med hjälp av handledning kan studerande reflektera sina tankar, få svar på frågor och lära sig hur man gör i vissa situationer och varför. Att vara handledare innebär ett stort ansvar över den som blir handledd. Handledaren ansvarar juridiskt för den studerandes handlingar.

Den finländska sjukskötutbildningen omfattar sammanlagt 210 studiepoäng varav 75 studiepoäng är inlärningspraktik, där det behövs en god handledning för att studerande ska kunna utvecklas i sin yrkesroll som sjukskötare. (Yrkeshögskolan Novia, 2010). Som sjukskötarestuderande kan det finnas behov av att bearbeta känslor som uppkommer inom vården. Därför bör handledaren finnas till hands för att stödja studerande i olika situationer. Handledaren bör ändå tillåta studerande att tänka själva och reflektera sina tankar, men samtidigt också finnas där som stöd.

I Österbotten pågår ett projekt som heter Kunskap i utveckling. Projektet startade år 2009 och pågår fram till år 2012. Fyra skolor är med i detta samarbets- och utvecklingsprojekt: Yrkeshögskolan Novia, Vasa yrkeshögskola, Vasa yrkesinstitut och Yrkesakademin i Österbotten. Målsättningen med projektet är att utveckla handledningen under de praktiska perioderna av vårdutbildningen samt att utveckla material som handledaren kan få hjälp av vid handledningen på praktiken. I projektet deltar fem pilotavdelningar i Österbotten. Dessa är en inremedicinsk avdelning inom specialistsjukvården på Vasa centralsjukhus, en kirurgisk avdelning inom specialistsjukvården vid Jakobstads social- och hälsovårdsverk (JSH), en bäddavdelning i Vasa,

en bäddavdelning i Korsholm samt en medicinsk/geriatrisk avdelning vid JSH. (Kunskap i utveckling, 2009).

Syftet med projektet är att pröva olika modeller för att utveckla handledningen under praktiken, hitta nya sätt för att förbättra handledningsverksamheten och ifrågasätta sådant som har blivit till en rutin för de som handleder studerande. (Kunskap i utveckling, 2009).

Detta lärdomsprov ingår som en del i projektet Kunskap i utveckling och syftet med vår studie är att klargöra hur god handledning kan se ut. Lärdomsprovet ska kunna användas av handledare som handleder studerande som utför sin praktik.

Vi kommer att granska tidigare forskning som gjorts inom området handledning för att få fram vad som är god handledning.

2 Syfte och problemprecisering

Detta lärdomsprov ingår som en del i projektet Kunskap i utveckling och syftet med vår studie är att klargöra hur god handledning kan se ut. Lärdomsprovet ska kunna användas av handledare som handleder studerande som utför sin praktik.

Studien görs för att vi vill lyfta fram vad god handledning är och vilka delar som bidrar till att handledningen blir god. Vi har därför valt att inrikta oss på följande fråga:

- Vad kännetecknar en god handledning?

3 Teoretiska utgångspunkter

För att en studerande skall få ut det bästa av inlärningspraktiken är det viktigt att studerande tar egna initiativ och inte bara gör likadant som handledaren, det vill säga härmar, eftersom den studerande då inte vet varför handledaren gör på ett visst sätt. För att den studerande skall utvecklas och förstå är det viktigt med reflektion, att studerande vet varför saker görs på ett visst sätt i olika situationer och kan relatera till de teoretiska studierna som man haft i högskolan. Vi har därför valt begreppet reflektion som utgångspunkt i vårt lärdomsprov och vi kommer att belysa Benners (1993, 1999) och Ekebergshs (2009) syn på reflektion.

3.1 Benners syn på reflektion

Benner (1993, 359) refererar Schön som definierar reflektion i handling med att "tänka medan man handlar" och "tänka på vad man gör". Dessa uttryck antyder att den studerande kan tänka över sina handlingar och även tänka över vad han eller hon gör medan handlingen utförs. Den typen av reflektion kallas reflektivt förnuft. Den typen av reflektion som äger rum efter att situationen har avslutats kan utlösas av något i situationen som oroar den studerande, till exempel något som gjorts eller inte gjorts som kan ha varit påkallat i situationen.

Den studerande bör få möjlighet att värdera och utvärdera sina vårdresultat. De måste fokusera på konkreta och specifika erfarenheter eller specifika interaktioner. Det är erfarenheter där omedelbara och långvariga konsekvenser framträder och där vårdhandlingen kan kopplas till patientens reaktion. Möjligheter till klinisk inläring i olika situationer bör även tas i beaktande och att den studerande kan ta lärdom av felbedömningar och brister som han eller hon kan ha. (Benner, 1993, 359-361).

Utvärdering och självvärdering av studerandes omvårdnadsresultat är viktiga följder av reflektion. Det är dock viktigt att de sker på ett sådant sätt att de främjar studerandes utveckling av vanan och förmågan att reflektera. Utvecklingen av en reflektiv vana och förmåga som går utanför dessa traditionella och formella förväntningar är viktig för studerande. Genom detta förutsätts en god förmåga att observera och bemöta situationer som anses problematiska och att se när något riskerar att gå fel. (Benner, Tanner & Chesla, 1999, 360-361).

3.2 Ekeberghs syn på reflektion

Ekebergh (2009, 67) skriver att lärandet beror på vilken livsvärld den studerande har.Handledaren bör försöka att förstå hur den studerandes sätt att ta in kunskap är för att handledaren skall kunna strukturera upp ett lämpligt handledningsschema. För att handledaren skall kunna plan-lägga ett handledningsschema utgående från sin studerande, bör handledaren skapa förutsättningar för en lärande relation där öppenhet, närhet och följsamhet mellan studerande och handledaren skall finnas. För att handledaren skall kunna närma sig studerandes erfarenhetsvärld, måste själva handledningen framhålla respekt, lyhördhet och följsamhet. Hon skriver att handledaren skall finnas bredvid studerande och visa vägen.

Med grupphandledning anser hon att studerande har möjlighet att dela erfarenheter inom gruppen som syftar till att stärka reflektionen, vilket kan öka den studerandes förståelse av sig själv genom att lyssna. Handledaren skall vara närvarande för studerande samt observera och rätta till dem så att vårdhandlingarna blir rätt utförda. (Ekebergh, 2009, 93-94).

Ekebergh (2009, 31-38) skriver att reflektion har en viktig roll i lärandet. Reflektion i lärandet innebär att tänka tillbaka på det som görs, fundera över hur och varför det görs, att vara uppmärksam och se betydelsen av något samt att ta hänsyn till någon. Genom att använda sig av reflektion kan människan bearbeta händelser som upplevts så som speciella tankar, minnen, känslor och förväntningar. Reflektion har även en betydelse för utveckling av kunskaper. Det som tas för givet i tillvaron kan genom reflektion få en mening och därmed kan det ske en kunskapsutveckling. Det finns olika uppfattningar om hur kunskapsutvecklingen sker och vilken roll reflektion har i sammanhanget, men för att få en klarare förståelse för reflektionens möjligheter är det bra att känna till kunskapsperspektiven som är reflekterad kunskap och kunskap i handling samt kritiska perspektiv på dessa kunskapsformer. Reflekterad kunskap bygger på teoretiska perspektiv, den kunskap som finns i människans handlingar. Kunskap i handling innebär att studerande ska vara uppmärksam i sitt handlande.

4 Teoretisk bakgrund

I denna del av lärdomsprovet kommer vi att förklara begreppet handledning för att få en bättre förståelse för vad det innebär att handleda. Bakgrunden till projektet kommer även att beskrivas i ett skilt kapitel för att få en bättre förståelse för vad projektet går ut på.

4.1 Handledning

Handledning har en viktig del i utbildningen för att studerande skall kunna utvecklas inom sin yrkesroll. Syftet med handledning är att studerande skall lära sig genom det praktiska. Handledningen skall vara anpassad till yrket som studeras eftersom det går att handleda på olika sätt beroende på inom vilket område det skall handledas. En handledare skall ha både teoretiskt och praktiskt kunnande för att

kunna lära ut det bästa. Handledaren är en förebild som studerande observerar hur arbetet utförs. Genom detta kan studerande därefter börja ta egna initiativ. (Mogensen, Thorell- Ekstrand, & Löfmark, 2006, 101-104).

Det är inte meningen att studerande skall härma. Studerande måste också veta teorin bakom det praktiska som görs och kunna reflektera över sina handlingar. Detta sker inte automatiskt. Därför behövs någon som lyssnar och ställer frågor för att studerande skall kunna reflektera. Mogensen, Thorell- Ekstrand och Löfmark (2006, 53-54) refererar Kolb som har en lärnyckel som är en bra modell att använda som handledare, till exempel denna modell: "Något händer, Vad hände? Hur kan man tänka om det? Hur göra nästa gång?" Enligt Kolb är reflektion bakgrunden för lärandet, att återspegla det egna handlandet.

Inom sjukvården sker handledning jämsides med arbetet. "See one, do one, teach on" är ett uttryck som används inom läkarutbildningen. Det räcker att studerande ser på en gång och därefter får pröva det själv. Detta betyder inte att studerande anses kunna det efter en gång utan detta är bara ett ideal. (Mogensen, Thorell-Ekstrand & Löfmark, 2006, 104-106).

Handledning kan delas in i tre grundläggande faser. Den första är förberedelse, som behövs när nya studerande kommer till praktikplatsen. Både handledaren och den studerande skall vara förberedda för att få en vettig och bra start på den kommande inlärningspraktiken. I vissa situationer behöver handledaren gå igenom vilka observationer som kan vara särskilt viktiga. Den andra fasen är genomförande, d.v.s. när handledaren är med studerande och de tillsammans genomför situationer i arbetet. Handledaren bör då vara ett stöd och kontrollera att studerande gör rätt. Sista fasen är uppföljning av handledning som innebär att den studerande och handledaren reflekterar tillbaka på inläringen, studerande själv säger vilka tankar och känslor som väcktes under situationen och handledaren ger sedan en utvärdering.

I handledningens slutliga fas skall handledaren kommentera studerande, vad som har gått bra respektive mindre bra och vad som studerande kunnat göra annorlunda. (Mogensen, Thorell-Ekstrand & Löfmark, 2006, 104-106).

Larsson och Lindén (2005, 209) skriver att det gemensamma för all handledning är en organiserad verksamhet. I handledning behövs praktiskt kunnande och syftet är att utveckla den som blir handledd inom sin yrkesroll.

Barker och Pittman refererar Hayes som skriver att utvärdering, oavsett hur väl menat det är, kan sänka självförtroendet hos den studerande. Reaktionen från den studerande kan variera från uppskattning och acceptans till tårfylld aggression som åtföljs av försvar eller inaktivitet. Trots dessa förväntade reaktioner är ärlighet väsentligt i handledningsprocessen. Utvärderingen borde vara enskild, punktlig och inkludera den studerandes bedömning av olika områden, såväl positiva som negativa. Den borde också ge den studerande möjligheten att medverka i förbättringen av problemet. Fokus borde ligga på beteende och inte personlighet. (Barker & Pittman, 2010, 148).

4.2 Projektets bakgrund

Projektet Kunskap i utveckling startade hösten 2009 och pågår till 2012. Bakgrunden till projektet är att det i nuläget inte finns någon enhetlig riktlinje för handledning av studeranden som utför sin vårdpraktik i vår region. Praktiken utgör en stor del av utbildningen och det är viktigt att studerande får en god handledning som stöder deras utveckling inom yrket. Det är minst lika viktigt att handledarna får stöd i hur de ska handleda studerande och kunna hjälpa och lära på bästa möjliga sätt. (Kunskap i utveckling, 2009).

Representanter från Yrkeshögskolan Novia, Vasa Yrkeshögskola, Yrkesakademien i Österbotten och Vasa Yrkesinstitut har deltagit i planeringen av projektet. För att få ett så brett perspektiv som möjligt har vårdavdelningar från Vasa, Korsholm och Jakobstad tagits med. Båda språkgrupperna samt engelskspråkiga studerande beaktas i projektet. (Kunskap i utveckling, 2009).

Pilotavdelningar som deltar i projektet är avdelning E3 på Vasa Centralsjukhus, vilken är en inremedicinsk avdelning inom specialsjukvården, avdelning 3 vid JSH som är en kirurgisk avdelning inom specialsjukvården, två bäddavdelningar varav den ena är avdelning 1 vid Korsholms hälsovårdscentral och den andra är avdelning B vid Vasa stads hälsovårdscentral. Den sista avdelningen är avdelning 7 vid JSH som är en medicinsk/geriatrisk avdelning. De fem pilotavdelningarna har stor studerandegenomströmning inom båda utbildningsstadierna, det vill säga både närvårdar- och sjukskötarutbildningen. Genusperspektivet beaktas även i projektet genom att både kvinnliga och manliga handledare finns på avdelningarna. (Kunskap i utveckling, 2009).

Under år 2009 gjordes en kulturanalys vid pilotavdelningarna genom brevmetoden. De handledare som handleder engelskspråkiga studeranden blev intervjuade genom temaintervju. På våren 2010 analyserades brevsvarerna samt intervjuerna och en diskussion i mindre grupper hölls kring resultatet. (Kunskap i utveckling, 2009).

Utvecklingsgrupperna planerar därefter det fortsatta arbetet och kommer med förslag på vilken handledningsmodell som kan provas. På hösten 2010 förverkligas och testas de handledningsmodeller som utvecklingsgrupperna föreslagit. (Kunskap i utveckling, 2009).

Under år 2011 utförs fortsatt testning av handledningsmodellerna och en diskussion förs kring handledningsmodellerna, samt diskussion kring det material som stöder handledningen och utvärderingsblanketterna. En Enkätundersökning utförs igen bland finsk-, svensk- och

engelskspråkiga närvårdarstuderande och engelskspråkiga sjukskötarstuderande efter att de fullgjort sin praktik. En kulturanalys samt en intervju görs med handledare som handleder engelskspråkiga studerande. Intervjuerna och breven analyseras. Utvecklingen av material och utvärderingsblanketter fortsätter genom diskussioner. (Kunskap i utveckling, 2009).

Under år 2012 kommer material att utarbetas samt en enkätundersökning bland finsk-, svensk- och engelskspråkiga närvårdarstuderande och engelskspråkiga sjukskötarstuderande utförs efter att de slutfört praktiken. Statistisk analys av enkäterna utförs. Slutligen ordnas ett trespråkigt slutseminarium där resultatet presenteras. Resultatet kommer att publiceras i en vetenskaplig tidskrift och en slutrapport publiceras på svenska, finska samt engelska. (Kunskap i utveckling, 2009).

5 Undersökningens genomförande

I detta kapitel redogör vi för de olika stegen som ingår i genomförandet av undersökningen. Vi gör en kvalitativ teoretisk studie där vi använder oss av dokument i form av tidigare forskning. Därefter sammanställer vi artiklarna i en forskningsöversikt där resultaten från den tidigare forskningen framkommer.

Studien som vi har gjort är en kvalitativ teoretisk studie där vi har använt oss av dokumentstudier som datainsamlingsmetod och som dataanalysmetod använde vi oss av innehållsanalys, utgående från Kirkevold (1997). Vi har valt resumé bland översiktsartiklarna så som Kirkevold har gjort.

5.1 Undersökningens material

Som material i vår studie använder vi oss av tidigare forskning som är vetenskapligt granskade. Materialet består av nordiska och internationella artiklar. Artiklarna är tagna från tidskrifter som är inriktade på social- och hälsovård.

5.2. Dokumentstudie

Patel och Davidson beskriver dokumentstudie som ett sätt att samla in information som nedtecknats eller tryckts. Det finns även andra former av dokument såsom fotografier, filmer och bandupptagningar. För att få svar på frågeställningar kan dokument användas, men forskaren bör förhålla sig kritisk till dokumenten för att kunna bedöma om källan är pålitlig. Dokument kan även användas när forskaren vill få svar på frågeställningar som berör individers upplevelser. (Patel & Davidson, 2003, 63-65).

Materialet bör väljas ut så att det inte enbart stöder forskarens egna idéer. Genom att enbart välja en viss typ av fakta kan forskaren skapa en falsk bild av en händelse. Det bör därför presenteras och diskuteras sådana fakta som motsäger forskarens resultat för att kunna skapa en bild av händelsen som närmar sig det empiriska förhållandet. (Patel & Davidson, 2003, 63-65).

Forsberg och Wengström (2008, 131-139) skriver att kvalitativa datainsamlingsmetoder innebär insamling och systematisering av kunskap med syftet att nå en djupare förståelse för forskningsfrågan som studeras. Datainsamlingsmetoderna kan innefatta observationer, skrivna texter eller berättelser samt intervjuer.

Forsberg och Wengström (2008, 131-139) refererar Bowling som säger att berättelser är dokument som kan vara en källa för forskning. Användningen av texter och berättelser är till för att ge information om

fenomen som inte genom direkt observation eller en intervju kan undersökas. Viktiga källor för analys då forskaren vill undersöka patienters upplevelser av en sjukdom kan vara personliga dagböcker. Brev, historiska dokument samt massmedieprodukter kan användas som källor eftersom de är tagna ur ett historiskt sammanhang. För att kunna bedöma om kvaliteten på skrivna dokument är god bör forskaren beakta fyra kriterier: äkthet, trovärdighet, representativitet samt meningsfullhet. Författarens närhet i tid och plats till det som utspelats kan ha en inverkan på hur trovärdig data är, även under vilka förhållanden data blivit insamlat.

Grundforskningsstudier i ett metastudieprojekt kan lokaliseras i flera källor. Där inkluderas sökningar på datorer, sammanfattande tjänster, register där citat finns samlade för att identifiera relevanta forskningsrapporter, samt andra relevanta publikationer samt nätverkstidskrifter för att få opublicerade studier. Olika forskningskällor skapar hårfina skillnader i själva materialet som kommer att identifieras och hämtas. Referensdatabaser inkluderar ofta forskning som är begränsade till bestämda publikationskällor och typer av forskningsrapporter. För att bestämma kvaliteten av det data som hämtats är det viktigt att förstå dess acceptans eller kriterier som det inbegriper. Metastudieforskningar kan även gälla data från delar av en grundforskningsstudie om dess data är klart avgränsade. (Paterson, Thorne, Canam & Jillings, 2001, 33-34).

5.3 Resumé

Enligt Kirkevold (1997, 980-981) ger en resumé en kortfattad sammanfattning av det viktigaste i alla relevanta publikationer inom ett bestämt tema. Det innehåller information om alla viktiga delar av studien, såsom problempreciseringen, frågeställningarna eller hypoteserna samt metoden och det väsentligaste som framkommit i resultatet. Alla studier uppmärksammas likadant och kategoriseras ofta

enligt deras särskilda inriktning. På detta sätt förses resumén med en effektiv översikt av all relevant forskning inom ett ämnesområde som intresserar forskare och andra användare.

Forsberg och Wengström (2008, 29-30) skriver att syftet med en allmän litteraturstudie är att göra en beskrivande bakgrund som motiverar att en empirisk studie görs. Det kan också vara att beskriva kunskapsläget inom ett visst område. Forsberg och Wengström refererar Hearn m.fl. som skriver att problem kan uppstå i läsandet av böcker och allmänna översiktsartiklar eftersom de kan innehålla följande svagheter; tillgång till en begränsad mängd relevant forskning, selektivt urval om experter väljer studier som stöder den egna ståndpunkten samt att olika experter inom samma område kan komma fram till helt olika slutsatser. I allmänna litteraturstudier, där kvalitetsbedömningar saknas av inkluderade artiklar, finns en stor risk för att felaktiga slutsatser dras.

Willman och Stoltz (2002, 83-84) menar att översikter kan vara av olika slag. Litteraturöversikter indelas i två grupper: populärvetenskapliga och vetenskapliga. Med populärvetenskapliga översikter anses syftet vara att ge icke-specialister en snabb och enkel översikt över ett område. Den vetenskapliga översikten syftar till att ge en fullständig översikt. Översikten görs med hjälp av vetenskapliga metoder och den metod som används för litteratursökning är avgörande för vilka slutsatser som kan dras. Översiktsartiklar indelas i följande grupper; ledarartikel i tidskrift, lärobokskapitel, State-of-the-Art-dokument och översiktsartikel. Därefter kan översiktsartiklar delas in i icke-systematiska och systematiska litteraturöversikter. Den ideala översiktsartikeln utgörs av en systematisk genomgång av litteratur inom ett område. Denna översikt berör en fokuserad klinisk fråga och använder en strikt metodik för att finna, granska och kvalitetsgradera relevanta studier.

5.4 Innehållsanalys

Holme och Solvang (2008, 141-144) beskriver innehållsanalysen som en textanalys. Helhetsanalys och delanalys ingår i textanalysen och helhetsanalysen ger en helhetsbild av det material som samlats in. Helhetsanalysen delas in i tre faser. I den första faser väljer man ett tema eller ett problemområde, i den andra faser formuleras frågeställningar som skall arbetas med. I den tredje faser övergår analysen i en systematisk analys, vilket innebär att man går tillbaka till det material som skall behandlas. De delar som är relevanta för problemområdena analyseras och granskas närmare.

Kyngäs & Vanhanen (1998, 4-5) skriver att innehållsanalysen är ett sätt att analysera dokument på ett systematiskt och objektiva sätt. När det undersöks vad som har hänt så är det fråga om en kvalitativ intern analys som kan användas vid analysering av material såsom som dagböcker, brev, samtal, dialoger, rapporteringar och artiklar. Analysprocessen kan göras på två olika sätt: induktivt och deduktivt. Innan analysen påbörjas skall undersökaren besluta om han skall analysera det som står klart i dokumentet eller det som är latent i dokumentet. När enheten skall analyseras används vanligen endast ett ord eller en mening som beskriver ett stycke och detta gör även texten mera hanterbar.

Graneheim och Lundman skriver att val av enheter för analysering är ett av de viktigaste besluten som görs vid användning av innehållsanalys. Den mest lämpliga enheten för analysering är hela intervjuer eller observationsprotokoll som är tillräckligt stora för att beaktas som hela och tillräckligt små för att forskaren skall få en helhetsuppfattning om det insamlade materialet. Processen i innehållsanalysen inkluderar begreppet syntetisering, med vilket menas en process där materialet förkortas men kärnpunkten bibehålls. I den följande processen sammanfattas den syntetiserade texten och där inkluderas skapande av

koder, kategorier samt teman. En kategori är en grupp av innehåll som har något gemensamt. En kategori kan ses som ett yttrande av det tydliga innehållet i texten. Att skapa teman är ett sätt att länka ihop de grundläggande betydelseerna i kategorierna. Ett tema kan ses som ett uttryck för den dolda innerbörden av texten. En syntetiserad enhet, en kategori kan rymmas i fler än ett tema. (Graneheim & Lundman, 2004, 106-107).

5.5 Undersökningens praktiska genomförande

Studien görs inom ramen för Kunskap i utveckling -projektet. Vi gör en kvalitativ teoretisk studie där materialet som vi använt oss av består av vetenskapliga artiklar. Vi har sökt litteratur från databaserna Ebsco, Medic och Cinahl. Som sökord har vi använt oss av kombinationer av följande ord: supervision, mentor, preceptor, handledning, nursing och student nurse. Manuellt har vi sökt i olika vetenskapliga tidskrifter såsom *Journal of Advanced Nursing* (årgångarna 1993-2009), *Vård i Norden* (årgångarna 1999-2008) samt *Hoitotiede* (årgångarna 1998-2009).

Sammanlagt hittades 59 forskningar och av dessa valdes 29 bort eftersom de inte uppfyllde våra krav. Kravet på dessa forskningar var att de ska vara vetenskapliga och tangera ämnet handledning.

De 30 forskningar som vi valt ut lästes igenom flera gånger varefter vi gjorde en resumé i vilken det framgick forskningsartiklarnas författare, publiceringsår, syfte, metod samt resultat (se bilaga 1). När detta utförts, analyserade vi med hjälp av innehållsanalysen resultatet av dessa artiklar och lyfte fram det som svarade på nedanstående frågor, för att sedan gruppera material till kategorier. Frågor som vi har ställt till forskningarna lyder:

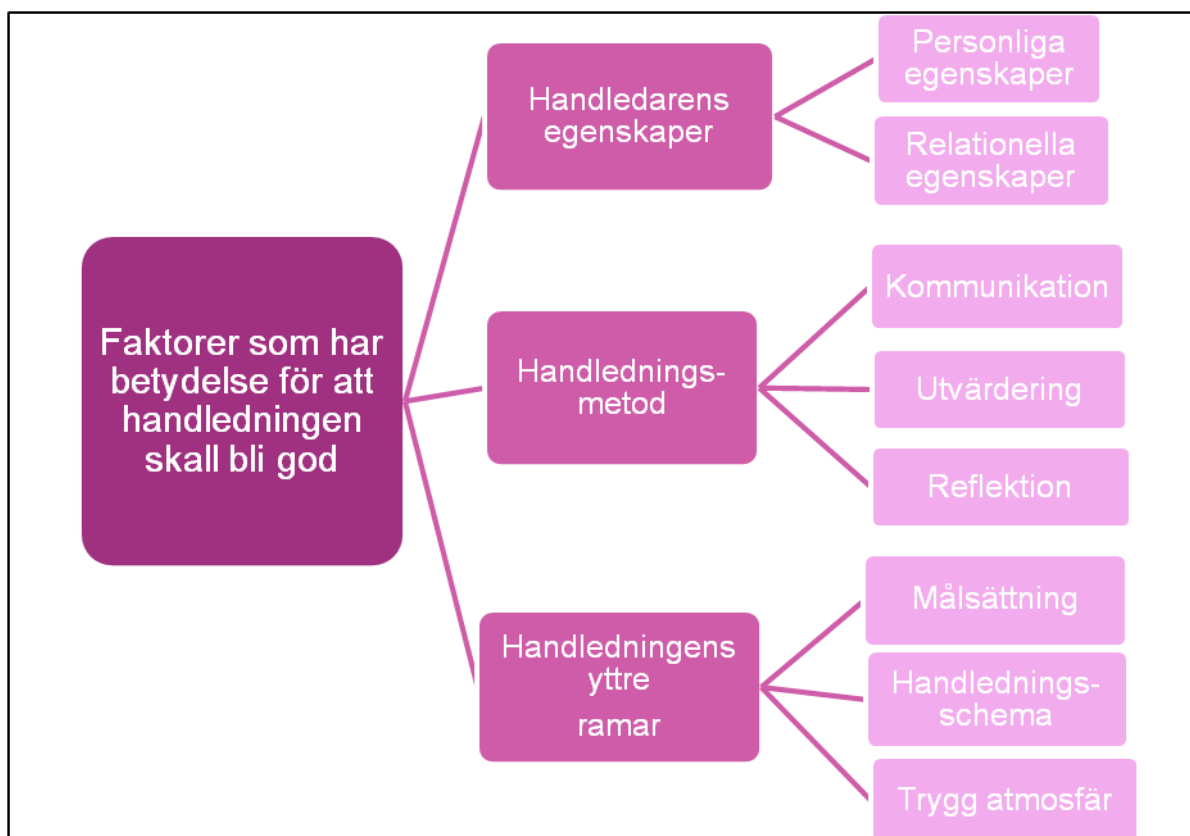
1. Vilka faktorer har betydelse för att handledningen ska bli god?
2. Vad kännetecknar reflektionen i handledningen?

6 Resultatredovisning

I detta kapitel görs en resultatredovisning av den tidigare forskning som samlats in. Utgående från resultatet har vi fått svar på frågorna som ställdes till den tidigare forskningen. Utgående från översiktsartikeln har vi gjort en innehållsanalys av forskningsartiklarnas resultat och fått fram kategorier med hjälp av temaområdena: faktorer som har betydelse för att handledningen ska bli god respektive kännetecken för reflektion i handledningen. För att resultatet ska vara överskådligt och texten mera lättläst kommer kategorierna att skrivas med **fet stil** och underkategorierna med *kursiverad stil*.

6.1 Faktorer som har betydelse för att handledningen ska bli god

Genom innehållsanalysen framkom kategorierna **handledarens egenskaper**, **handledningsmetod** och **handledningens yttre ramar**. Kategorierna och deras underkategorier framgår av figur 1.

Figur 1. Faktorer som har betydelse för att handledningen ska bli god

I kategorin **Handledarens egenskaper** framkom två underkategorier: *Personliga egenskaper* och *Relationella egenskaper*.

I underkategorin om handledarens *personliga egenskaper* framkom att en handledare bör vara en självsäker person som är ansvarsfull och förstående mot studerande. Handledaren skall vara aktiv i sitt lärande och i sitt arbete. Handledaren skall ha ett bra tålamod så att den studerande inte känner sig stressad över att allt måste gå lika snabbt som för handledaren. En positiv inställning, intresse och engagemang hos handledaren gör att den studerande blir mera motiverad att lära sig ny kunskap och bli mera erfaren. En stödjande handledare gör att den studerande vågar mera och tror mera på sig själv. (Charleston & Happel, 2005; Gray & Smith, 2000; Reid-Searl, Moxham, Walker & Happell, 2008; Price & Price 2009; Nylund & Lindholm, 1999; Zilembo &

Monterosso, 2008; Strand, Nåden & Slettebø, 2009; Pelaccia, Delplancq, Tribby, Bartier, Leman & Dupeyron, 2009).

Handledaren skall skydda och hjälpa studerande genom svårigheter som kan uppstå under praktiktiden. Handledaren ska även uppmuntra studerande till att kunna ta beslut i kritiska situationer. (Bourbonnais & Kerr, 2007).

Den andra underkategorin ur handledarens egenskaper, som lyder *relationella egenskaper*, framkom det att en handledare bör vara motiverad i sitt arbete. Handledaren skall vara uppmuntrande mot studerande att ta egna initiativ, men även hjälpa och samtidigt förklara. Handledaren är en förebild för studerande och det är handledaren som skall introducera studerande till det praktiska samt föra vidare sin kunskap åt sin studerande. Handledaren skall inte påskynda studerandes vårdhandlingar. Studerande bör få ta vårdhandlingar i sin egen takt så den studerande inte känner sig pressad. (Reid-Searl m.fl., 2008; Gray & Smith, 2000; Kotzabassaki, Panou, Dimou, Karabagli, Koutsopoulou & Ikonou, 1997).

I Brammers (2008) studie framkom det att handledaren bör ge den studerande en trygghet genom att övervaka den studerande när vårdhandlingar utförs.

I kategorin **handledningsmetod** framkom tre underkategorier: *Kommunikation*, *Utvärdering* och *Reflektion*. I underkategorin *Kommunikation* framkom att en handledare skall vara bra att kommunicera med. Studerande skall kunna berätta sina tankegångar och få en positiv bemötelse av handledaren. Studerande skall kunna *kommunicera* lätt med sin handledare. Det är därför viktigt att relationen mellan handledaren och studerande fungerar och att båda två strävar till en god kommunikation och relation. Genom diskussioner med handledaren fokuserades det endast på ett alternativ att göra saker och där kom även handledarens förväntningar på studerandes prestationer fram. (Gray & Smith, 2000; Price & Price, 2009; Nylund & Lindholm,

1999; Zilembo & Monterosso, 2008; Fornesis & Peden-McAlpine, 2007).

I underkategorin *Utvärdering* framkom att handledaren ska vara en bedömare och kunna ge regelbunden *utvärdering*. Genom att ge kontinuerlig *utvärdering* under hela praktikperioden får studerande reda på sina svagheter samt får möjlighet att förbättra svagheterna under praktikperioden. *Utvärdering* främjar förtroendet hos de studerande, utmanar de studerandes träning och erbjuder konstruktiv kritik. Att bli sedd och få respons på sin prestation och sitt beteende i arbetet är förutsättningen för att kunna utvecklas. Positiv utvärdering ger studerande mera självförtroende och motivation. (Gray & Smith, 2000; Charleston & Happel 2005; Myall, Levett-Jones & Lathlean, 2008).

Den tredje underkategorin var *Reflektion* och Brammer (2008) skriver att den studerande skall *reflektera* över sina handlingar, så den studerandes utvecklingskunskap ökar. Genom att stanna upp i praktiken och tänka efter vad som gjorts och varför samt att tänka, fundera, ifrågasätta och vrida och vända på en frågeställning ökar kunskapen hos studerande.

Att genomföra en grupphandledning tycker Arvidsson, Skärsäter, Öijervall och Fridlund (2008) skulle vara ett bra alternativ för inläringen. I grupphandledning har studeranden möjlighet att *reflektera* över sin kunskap med varandra och dela sina åsikter. På så vis kan nya idéer och kunskap uppkomma. I studier som gjorts har det påvisats att grupphandledning främjar studerandes inläring (Roberts, 2006; Saarikoski, Warne, Aunio & Leino-Kilpi, 2006).

Glover (2000) tycker att *reflektion* i slutet av varje arbetsskift och en utveckling av strategier för "nästa gång" skulle uppmuntras av handledaren. Handledaren skall uppmuntra studerande till *reflektion* och reflekterande diskussioner tillsammans med handledaren. (Fornesis & Peden-McAlpine, 2007; Munnukka, Pukuri, Linnainmaa & Kilku, 2002;

Myrick & Yonge, 2004; Rassool & Rawaf, 2007; Grealish & Ranse, 2009).

I kategorin **Handledningens yttre ramar** framkom tre underkategorier: *Målsättning*, *Handledningsschema* och *Trygg atmosfär*. I underkategorin *Målsättning* framkom att handledningen är avgörande för hur praktiken och inläringen blir under praktiken. Före praktikperioden bör studerande ha lagt upp klara *målsättningar* för sin praktikperiod. (Glover, 2000; Troedsson, 2002; Watson, 1999).

Det är viktigt att den studerande har gjort upp klara målsättningar före praktikperioden. På så vis kan handledaren strukturera upp ett bra handledningsschema utgående från studerandes målsättningar. (Glover, 2000).

I underkategorin *Handledningsschema* framkom att handledaren kan strukturera upp ett *handledningsschema* utgående från studerandes *målsättningar*. När ett planerat *inläringsschema* är gjort av handledaren blir inläringen effektivare och möjligheten att alla studerandes mål uppfylls blir större. (Glover, 2000; Troedsson, 2002; Watson, 1999).

Handledaren bör ta i beaktande hur långt hunnen den studerande är i sin utbildning och därmed anpassa ansvarsområdena för den studerande.

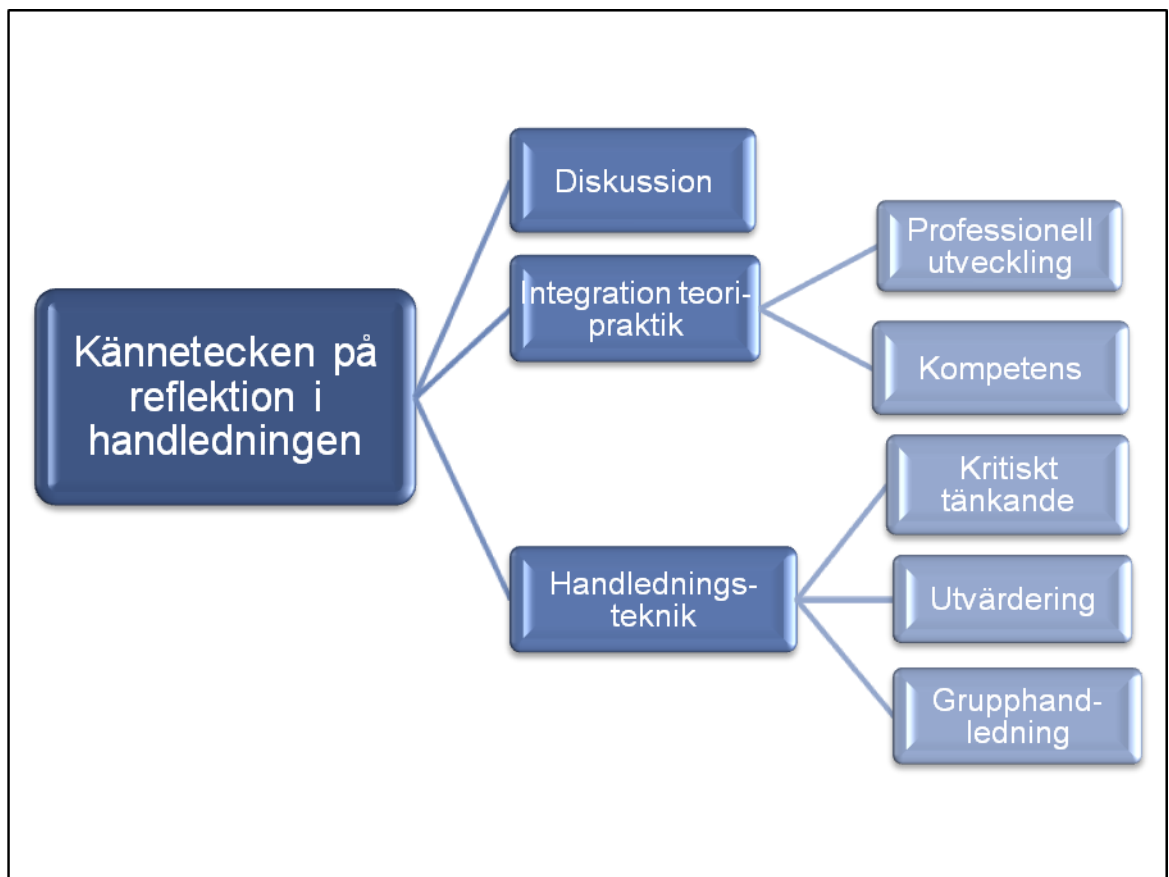
En kombination av teori och praktik anses vara lärorikt. (Sharif & Masoumi, 2005; Ranse & Grealish, 2007).

I underkategorin *Trygg atmosfär* framkom att handledaren skall uppmuntra till en ömsesidig respektfull och *trygg atmosfär* i relationen mellan studerande och handledaren. Om relationen är spänd kan studerande ha svårt att ta emot kunskap eftersom energin då går åt till att koncentrera sig på relationen. Studerande måste få känna att det inte finns dumma frågor. Handledaren skall övervaka och säkerställa en

trygg praktik för studerande. (Brammer, 2008; Myall m.fl., 2008; Kotzabassaki m.fl., 1997; Ness, 2010; Levett-Jones m.fl., 2009).

6.2 Kännetecken på reflektion i handledningen

I innehållsanalysen framkom kategorierna **Diskussion**, **Integration teori-praktik** och **Handledningsteknik**. Kategorierna och deras underkategorier framgår av figur 2.

Figur 2. Kännetecken på reflektion i handledningen

I kategorin **Diskussion** framkom att handledaren tog itu med studerandes negativa känslor såsom ångest och rädsla genom att diskutera vad den studerande uppfattade som skrämmande. På så vis

gjorde handledaren det möjligt för studerande att fokusera på inläringen. Enskilda samtal med studerande ansågs viktiga för att få en djupare förståelse för hur studerande tänker och även för studerandes del är det viktigt att få diskutera med handledaren om till exempel personliga saker. För att studerande ska kunna utvärdera sin praktikperiod behövs reflektion och handledare ska även kunna lyssna på studerande. (Brammer, 2008; Myall m.fl, 2008; Glover, 2000; Strand m.fl., 2009; Kotzabassaki m.fl., 1997).

En effektiv kommunikering är viktig mellan handledaren och studerande. Studerande behöver få en möjlighet att reflektera över sina handlingar för att åstadkomma en högkvalitativ vård. (Zilembo & Monterosso, 2008; Arvidsson m.fl., 2008).

Genom reflektion kan handledaren förklara hur han eller hon tänker i en vårdhandling. Därefter kan den studerande dela med sig av hur han eller hon tänker i samma vårdssituation och vilken uppfattning den studerande har. Diskussionen med handledaren fokuserade på "ett sätt att göra saker" och detta resulterade i att studerande ifrågasatte sina egna kunskaper och övertygelser. Genom reflektion kan studerande sätta ihop delarna för att bestämma ett lämpligt handlings sätt. Handledaren kan använda sig av samtal som uppmuntrar den studerande till att ställa frågor på ett reflekterande och kritiskt sätt. (Price & Price, 2008; Fornesis & Peden-McAlpine, 2007).

I kategorin **Integration teori–praktik** framkom två underkategorier: *Professionell utveckling* och *Kompetens*. I underkategorin *Professionell utveckling* framkom att studerande hade bristfällig integration av teori i klinisk praxis. Studerande konfronterades med olika verkliga kliniska situationer och kunde inte dra samma slutsatser från vad de lärt sig i teorin. Genom en integration mellan teori och praktik med god klinisk handledning får man studerande att känna sig tillräckligt kompetenta för att vårda en patient. Återkoppling influerar studerandes *professionella utveckling* och integreringen av teori och praktik möjliggör studerandes

utveckling av sin yrkesidentitet. (Sharif & Masoumi, 2005; Brammer, 2008; Troedsson, 2002).

I underkategorin *Kompetens* framkom att reflektionen hade en stor inverkan på studerandes utveckling av *kompetens*. Sambandet mellan teori och praktik beskrevs som en lärorik utmaning. (Landmark, Storm Hansen, Bjones & Böhler, 2003).

I kategorin **Handledningsteknik** framkom tre underkategorier: *Kritiskt tänkande*, *Utvärdering* och *Grupphandledning*. I underkategorin *Kritiskt tänkande* framkom att genom en förhörsmetod kan studerande stimuleras till *kritiskt tänkande* och inspireras till att lösa eventuella problem som uppstår. Genom att studerande använder sig av reflektion när de skriver eller diskuterar sin praktisering främjar det djupet av reflektion som krävs för att studerande ska uppnå inläring.Handledaren kan stödja och uppmuntra studerande till att använda sig av reflektion för att analysera sina kliniska beslut. (Ness, 2010).

En teknik som handledare kan använda sig av är ifrågasättning. Detta görs samtidigt som praktisering av vårdhandlingar utförs, genom att studerande frågar varför olika vårdhandlingar görs på ett visst sätt. Att ha förmågan att kombinera teori med praktik är avgörande för studerande för att de ska kunna utföra en högkvalitativ vård av patienterna. (Morgan, 2005).

I underkategorin *Utvärdering* framkom att *utvärdering* har en stor betydelse i handledningsprocessen. Genom positiv *utvärdering* ökar studerandes självförtroende, självkänsla och produktivitet. Det resulterade även i uppmuntran hos studerande. (Glover, 2000; Strand m.fl., 2009).

Det framkom även i studier att en bra handledare var en person som gav kontinuerlig *utvärdering* på studerandes prestationer under hela praktikperioden, vilket uppskattades av studerande (Gray & Smith, 2000; Myall m.fl., 2008; Charleston & Happel, 2005).

I underkategorin *Grupphandledning* framkom att *grupphandledning* kan främja studerandes inläring. Genom att studerande diskuterar sina erfarenheter inom gruppen kan de relatera till sina egna erfarenheter. *Grupphandledning* kan hjälpa studerande att bättre förstå patienterna och få en bättre bild av hur de ska ge en god omvårdnad. (Roberts, 2006; Saarikoski m.fl., 2006; Lindgren m.fl., 2005).

7 Tolkning

Vi ska i detta kapitel tolka resultatet mot den teoretiska utgångspunkten och den teoretiska bakgrunden. Vi har använt oss av vårdteoretikerna Benner (1993, 1999) och Ekebergh (2009). Huvudkategorierna skrivs fortsättningsvis med **fet stil** och underkategorierna med *kursiverad stil*.

7.1 Faktorer som har betydelse för att handledningen ska bli god

I kategorin **Handledarens egenskaper** framkom att *personliga egenskaper* och *relationella egenskaper* har stor betydelse för handledningen beroende på hur handledaren är som person och vilken personlighet handledaren har. Personligheter hos handledaren som var viktiga för handledningen var att handledaren skall vara en självsäker, förstående, aktiv och tålmodig person. Handledaren får inte stressa studerande med vårdhandlingarna, studerande skall ta det i sin egen takt. En positiv inställning hos handledaren har betydelse för hur engagerad den studerande blir. En motiverad och stödjande handledare framkom som viktigt för handledningen.

Ekebergh (2009, 67, 93-94) skriver att studerande har handledaren som sin förebild, handledaren skall inspirera studerande att genomföra det praktiska. Handledaren skall ge trygghet för att studerande skall våga ta sig framåt. Handledaren skall ta reda på vilket sätt studerande tar in kunskap. Detta menar hon har en betydelse för lärandet. Handledaren

skall vara lyhörd, visa respekt, uppmuntra studerande till följsamhet samt vara närvarande för studerande.

I kategorin **Handledningsmetod** framkom underkategorierna *Kommunikation*, *Utvärdering* och *Reflektion*. I underkategorin *Kommunikation* framkom att kommunikationen var en viktig del i handledningen. *Kommunikationen* måste fungera mellan handledaren och studerande. Studerande skall berätta sina tankegångar åt handledaren så att handledaren har en möjlighet att hjälpa. *Kommunikation* med handledaren var ett sätt att göra saker, där fick studerande veta vilka förväntningar handledaren hade på studerandes prestationer. Morgensen, Thorell-Ekstrand och Löfmark (2006, 104-106) skriver att handledaren ska ge kommentarer på det som studerande har utfört, varefter studerande och handledaren diskuterar de tankar och känslor som väcktes under tiden som studerande utförde vårdhandlingen.

I underkategorin *Utvärdering* ansågs utvärderingen vara en viktig del i handledningsmetoden. För att studerande skall kunna förbättra och utveckla sig behövs regelbunden *utvärdering* från handledaren. Den positiva *utvärderingen* höjde dessutom studerandes självförtroende. Enligt Benner (1993, 359-361) har *utvärdering* av studerandes omvårdnadsresultat en viktig betydelse för reflektionen.

I underkategorin *Reflektion* framkom att detta var mycket viktigt för lärandet, handledaren skall uppmuntra till reflektion. Genom *reflektionen* ökade studerandes kunskap. *Reflektion* i slutet av varje arbetspass vore en bra handledningsmetod. Ekebergh (2009, 31-38) anser att reflektion är en viktig del i lärandet. Med *reflektion* menar hon att studerande skall tänka tillbaka på vad som görs och fundera över varför det görs. Hon skriver att studerande kan bearbeta händelser som har upplevts så som speciella tankar, minnen, känslor och förväntningar genom att använda sig av *reflektion*. Reflektionen ökar även kunskapen.

I kategorin **Handledningens yttre ramar** framkom underrubrikerna *Målsättning*, *Handledningsschema* och *Trygg atmosfär*. För att *målsättningarna* skall bli uppfyllda är det viktigt att studerande har gjort upp sina *målsättningar* redan i början av praktiken. Varefter *målsättningarna* är gjorda, kan handledaren strukturera upp ett handledningsschema utgående från studerandes målsättningar.

Det framkom att ett strukturerat *handledningsschema* är nödvändigt för att studerande skall uppfylla sina *målsättningar*. Ekebergh (2009, 67) menar att för att handledaren skall kunna strukturera upp ett handledningsschema bör studeranden först ha gjort upp sina målsättningar. Hon skriver även att handledaren skall försöka få en relation mellan studerande och handledaren där öppenhet, närhet och följsamhet finns.

I underkategorin *Trygg atmosfär* framkom att handledaren skall uppmuntra till en *trygg atmosfär* mellan studerande och handledaren. Studerande hade lättare att koncentrera sig om relationen mellan handledaren och studerande var god. Handledaren får inte ge en känsla av att det studerande frågar är en dum fråga. Studerande skall känna att det går att fråga om vad som helst. Ekebergh (2009, 67) menar att handledaren bör finnas tillhands för den studerande och kunna visa vägen. Detta gör att studerande känner trygghet och tillit till handledaren.

7.2 Kännetecknen på reflektion i handledningen

I kategorin **Diskussion** framkom att diskussionen mellan handledare och studerande var en viktig faktor där studerande ges en möjlighet att reflektera kring sina egna tankar och funderingar. Enskilda samtal med studerande är av stor betydelse då personliga saker bättre kan diskuteras samt handledaren kan få en bättre förståelse för hur

studerande tänker. Ekebergh (2009, 31-38) menar att studerande kan genom reflektion kan bearbeta olika händelser som upplevts. Dessa kan vara tankar som studerande har, känslor som framkommit under en vårdhandling samt olika minnen och förväntningar. För att få en högkvalitativ vård behöver studerande reflektera över sina handlingar.

Genom att använda sig av reflektion kan handledare och studerande förklara sina tankesätt och utbyta erfarenheter och på så vis bearbeta olika händelser. Morgensen, Ekstrand och Löfmark (2006, 101-106) säger att handledaren behöver kunna lyssna på den studerande och ställa frågor för att studerande ska kunna reflektera. Studerande och handledare ska reflektera tillbaka över vårdhandlingar som utförts och därefter uttrycker studerande vilka tankar och känslor som väcktes hos honom eller henne under situationen.

I kategorin **Integration teori–praktik** framkom *Professionell utveckling* och *Kompetens*. I underkategorin *Professionell utveckling* framkom att en integration mellan teori och praktik behövs för studerandes *professionella utveckling* under praktikperioden. Det ger studerande en möjlighet att relatera sina teoretiska kunskaper till den praktiska kunskap som de erfar under praktiken. Ekebergh (2009, 31-38) skriver att reflektion behövs för att utvecklingen av kunskap ska ske hos studerande. Larsson och Lindén (2005, 209) skriver att handledarens roll i handledningen är att utveckla studerande i deras yrkesroll.

Studerandes *kompetens* främjas även genom att integrera teori och praktik, eftersom det gör att studerande får en känsla av att de klarar av att vårda en patient genom att tänka tillbaka på vad som lärts i skolan och sedan omvandla det till något praktiskt. Mogensen, Ekstrand och Löfmark (2006,101–104) menar att studerande inte ska härma handledaren utan de ska veta den teoretiska bakgrunden till varför en vårdhandling utförs.

I kategorin **Handledningsteknik** framkom underkategorierna *Kritiskt tänkande*, *Utvärdering* och *Grupphandledning*. I underkategorin *Kritiskt tänkande* framkom att studerande kan genom *kritiskt tänkande* inspireras till att lösa olika problem som uppstått under praktikperioden. För att analysera de beslut som studerande tagit kan studerande använda sig av reflektion. Genom att reflektera över det som anses vara ett problem främjas studerandes inläring. Morgensen, Ekstrand och Löfmark (2006, 104-106) menar att handledaren ska ge kommentarer på studerandes handlingar, vad som har gått bra respektive mindre bra, samt ge förslag på vad studerande kunnat göra annorlunda i situationen.

I underkategorin *Utvärdering* har det framkommit att *utvärdering* kan vara en bra teknik att använda sig av i handledningsprocessen. Positiv *utvärdering* leder till ett ökat självförtroende hos studerande och detta ökar deras självkänsla och produktivitet. En kontinuerlig *utvärdering* har visat sig vara positivt från studerandes synvinkel. Genom att använda sig av *utvärdering* uppmuntras studerande till vidareutveckling, de kan även ta lärdom av brister som de har och felbedömningar som kan ha uppstått.

Benner (1993, 359-361) menar att studerande bör få möjlighet till att värdera och utvärdera sina vårdresultat. *Utvärderingen* ska ske på ett sådant sätt att utvecklingen hos studerande främjas. I handledningens slutliga fas ska handledare ge *utvärdering* på studerandes prestationer (Morgensen, Ekstrand & Löfmark, 2006, 104-106).

Barker (2010, 148) menar att *utvärderingen* borde ske enskilt så att endast handledaren och den studerande medverkar och den ska inkludera den studerandes egen bedömning av olika områden, både positiva och negativa. *Utvärderingen* ska ge möjlighet åt studerande att medverka i en förbättring av problemet och fokus ska ligga på beteendet och inte personligheten.

Underkategorin *Grupphandledning* visade sig vara en handledningsteknik som kan främja studerandes inläring. Inom gruppen kan

studerande diskutera erfarenheter och detta hjälper studerande att förstå patienterna och det främjar även förståelsen för hur de kan ge god omvårdnad. Genom *grupphandledning* kan studerande relatera till sina egna erfarenheter genom att höra på hur andra studerande resonerar kring klinisk praxis. Enligt Ekebergh (2009, 93-94) ger grupphandledningen en möjlighet åt studerande att dela erfarenheter inom gruppen. Detta stärker reflektionen och ökar studerandes förståelse för sig själv.

8 Kritisk granskning

I detta kapitel har vi kritiskt granskat innehållet i denna teoretiska studie med hjälp av utvalda delar av Larssons (1994) kvalitetskriterier för kvalitativa studier. De kriterier som vi har valt att använda är perspektivmedvetenhet, innebördsrikedom och struktur.

Perspektivmedvetenhet

Enligt Larsson är sanningen i vår tid relativ och bakom varje beskrivning av verkligheten gömmer sig ett perspektiv. Hermeneutiken, som är en bred tanketradition, stöder denna teori. En enskild del måste alltid relateras till en helhet för att den ska få en betydelse. Utgångspunkten för tolkningsfrågorna blir klarare om förförståelsen görs synlig. Förförståelse är den föreställning som föreställs när något skall tolkas. En förförståelse kan redovisas genom att skriva om egna erfarenheter som är relevanta. Utgångspunkten för en undersökning går ut på att förförståelsen redogörs. Det gäller att hålla sig till det som är trovärdigt och relevant. (Larsson, 1994, 165-168).

Till detta lärdomsprov har vi fått vår förståelse genom att läsa fakta om handledning. Den mest betydelsefulla förståelsen fick vi genom våra egna erfarenheter av handledning under vår studietid.

Innebördsrikedom

Kvalitativa studier vill ofta gestalta något på ett sådant sätt så att det ger nya innebörder. Innebördsrikedomen är då en avgörande kvalitet. Kategorier som beskriver uppfattningar ska vara rika på innebörd, det vill säga att det väsentliga ska fångas men nyanserna ska behållas. Det blir i ett sådant sammanhang viktigt att lyfta fram det unika för just det specifika fenomenet. En tolkning gestaltas som en akt där olika delar av en text integreras till en helhet. Om tolkningen kan fånga in flera nyanser anses den ha en högre kvalitet. (Larsson, 1994, 172-173).

Vi anser att studien har belysts från olika perspektiv och detta har gjort studien mångsidig och innehållsrik. Vi anser ändå att vi hade kunnat använda oss av fler vårdteoretiker för att få ett ännu bredare perspektiv. När vi sökt efter tidigare forskning om handledning har vi haft svårigheter i att hitta forskning om handledning från studerandes synvinkel. Det har framkommit mycket om handledarens syn på handledning samt handledning av sjukskötare på vårdavdelningar.

Struktur

Enligt Larsson (1994, 173-174) innebär struktur ett krav på överskådlighet och reducering av komplexitet. Resultatet ska vara enkelt skrivet så att läsaren kan läsa texten utan svårigheter och även kunna se den röda tråden som går genom hela arbetet.

Vi anser att lärdomsprovet har en enkel struktur och är lättförståeligt. Resultatet är redovisat med hjälp av temaområden, kategorier och

underkategorier. Figurerna efter texten i resultatredovisningen gör att läsaren får en bättre översikt av resultatet.

9 Diskussion

Denna studie ingick som en del i Kunskap i utveckling -projektet som startades hösten 2009. Studien som gjorts baserade sig på teoretiskt material. Dokumentstudie har använts som datainsamlingsmetod, vilket innebär att vi har analyserat 30 forskningar i ämnet handledning av vårdstuderande. Slutligen har vi sammanfattat forskningarna till en översiktsartikel, även kallad resumé, så att texten skulle vara mera lättläst. Det har varit en fördel att använda denna metod eftersom vi inte har behövt vänta in enkätsvar utan vi har sökt forskningar enligt vår egen tidsplan.

Syftet med detta lärdomsprov var att klargöra hur en god handledning kan se ut. Forskningsfrågan har varit relevant. I resultatet framkom att reflektionen är av stor betydelse för studerandes inläring. Detta plockades ytterligare fram genom att i den andra forskningsfrågan, som ställdes till materialet, gå djupare in på reflektionen och dess inverkan på handledningen.

I resultatet framkom det att handledarens egenskaper har en stor betydelse för hur handledningen blir. Studerande anser att handledaren skall vara uppmuntrande och stödja studerandes framgång. Inom handledningsmetoder är det viktigt med reflektion och kommunikation för att studerande skall öka sin kunskap. Resultatet visar också att reflektion bidrar till vidareutveckling hos studerande och det hjälper studerande att se meningen i de vårdhandlingar som görs.

I handledningsprocessen bör studerande kunna känna sig trygga med sin handledare. För att handledaren ska veta vad studerande vill få ut

av sin praktikperiod är det viktigt att studerandes målsättningar framkommer i början av praktikperioden.

Genom detta lärdomsprov har vi fått en djupare bild och förståelse för hur en god handledning bör vara. Genom att vi gjort detta arbete har vi fått en bättre insikt i hur vi i framtiden skulle kunna handleda studerande.

Under tiden som vi har skrivit detta lärdomsprov har det väckts idéer och tankar om fortsatt forskning kring handledning. Vi tycker att vidare forskning kunde göras genom att utforma en handledningsmodell som handledare kunde ha nytta av på en vårdavdelning under tiden som de handleder en vårdstuderande.

Litteratur

Arvidsson, B., Skärsäter, I., Öijervall, J. & Fridlund, B. (2008). Process-oriented group supervision implemented during nursing education: nurses' conceptions 1 year after their nursing degree. *Journal of Nursing Management*, 16 (7), 868-875.

Barker, E. & Pittman, O. (2010). Becoming a super preceptor: A practical guide to preceptorship in today's clinical climate. *Journal of the American Academy of Nurse Practitioners*, 22 (3), 144-149.

Benner, P. (1993). *Från novis till expert – mästerskap och talang i omvårdnadsarbete*. Lund: Studentlitteratur.

Benner, P., Tanner, C. & Chesla, C. (1999). *Expertkunnande i omvårdnad. Omsorg, klinisk bedömning och etik*. Lund: Studentlitteratur.

Bourbonnais, F. & Kerr, E. (2007). Preceptoring a student in the final clinical placement: reflections from nurses in a Canadian Hospital. *Journal of Clinical Nursing*, 16 (8), 1543-1549.

Brammer, J. (2008). RN as gatekeeper: gatekeeping as monitoring and supervision. *Journal of Clinical Nursing*, 17 (14), 1868-1876.

Charleston, R. & Happel, B. (2005). Coping with uncertainty within the preceptorship experience: the perceptions of nursing students. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 12 (3), 303-309.

Ekebergh, M. (2009). *Att lära sig vårda med hjälp av handledning*. (1 uppl.) Lund: Studentlitteratur.

Fonneris, S.G. & Peden-McAlpine, C. (2007). Evaluation of a reflective learning intervention to improve critical thinking in novice nurses. *Journal of Advanced Nursing*, 57 (4), 410-418.

Forsberg, C. & Wengström Y. (2008). *Att göra systematiska litteraturstudier – Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. Stockholm: Natur och Kultur.

Glover, P. (2000). Feedback. I listened, reflected and utilized: Third year nursing student's perceptions and use of feedback in the clinical setting. *International Journal of Nursing Practice*, 6 (5), 247-252.

Graneheim, U.H. & Lundman, B. (2004). Qualitative content analysis in nursing research: concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. *Nurse Education Today*, 24 (2), 106-107.

Gray, M. & Smith L. (2000). The qualities of an effective mentor from the student nurse's perspective: findings from a longitudinal qualitative study. *Journal of Advanced Nursing*, 32 (6), 1542-1549.

Grealish, L. & Ranse, K. (2009). An exploratory study of first year nursing students' learning in the clinical workplace. *Journal for the Australian Nursing Profession*, 33 (1), 80-92.

Holme, I. & Solvang, B. (2008). *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.

Kirkevold, M. (1997). Integrative nursing research – an important strategy to further the development of nursing science and nursing practice. *Journal of Advanced Nursing*, 25 (5), 977-984.

Kotzabassaki, S., Panou, M., Dimou, F., Karabagli, A., Koutsopoulou, B. & Ikonou, U. (1997). Nursing students' and faculty's perceptions of characteristics of "best" and "worst" clinical teacher: a replication study. *Journal of Advanced Nursing*, 26 (4), 817-824.

Kunskap i utveckling (2009). ESF-Projektansökan.

- Kyngäs, H. & Vanhanen, L. (1998). Sisällön analyysi. *Hoitotiede*, 11 (1), 4-5.
- Landmark, B., Hansen, G., Bjones, I. & Böhler, A. (2003). Clinical supervision – factors defined by nurses and influential upon the development of competence and skills in supervision. *Journal of Clinical Nursing*, 12 (6), 834-841.
- Larsson, M. & Lindén, J. (2005). *Handledning – perspektiv och erfarenheter*. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, S. (1994). Om kvalitetskriterier i kvalitativa studier. Ingår i: Starrin, B. & Svensson, P-G *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. (163-289). Lund: Studentlitteratur.
- Levett-Jones, T., Lathlean, J. & McMillan, M. (2009). Staff-student relationship and their impact on nursing students' belongingness and learning. *Journal of Advanced Nursing*, 65 (2), 316-324.
- Lindgren, B., Brulin, C., Holmlund, K. & Athlin, E. (2005). Nursing students' perception of group supervision during clinical training. *Journal of Clinical Nursing*, 14 (7), 822-829.
- Mogensen, E., Thorell-Ekstrand, I. & Löfmark, A. (2006). *Klinisk utbildning i högskolan – perspektiv och utveckling*. Lund: Studentlitteratur.
- Morgan, R. (2005). Using clinical skills laboratories to promote theory-practice integration during first practice placement: an Irish perspective. *Journal of Clinical Nursing*, 15 (2), 155-161.
- Munnukka, T., Pukuri, T., Linnainmaa, P. & Kilkku, N. (2002). Integration of theory and practice in learning mental health nursing. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 9 (1), 5-14.

Myall, M., Levett-Jones, T. & Lathlean, J. (2008). Mentorship in contemporary practice: the experiences of *nursing* students and practice mentors. *Journal of Clinical Nursing*, 17 (14), 1834-1842.

Myrick, F. & Yonge, O. (2004). Enhancing *critical thinking in the preceptor-ship experience*. *Journal of Advanced Nursing*, 45 (4), 371-380.

Ness, V. (2010). Supporting and mentoring nursing students in practice. *Nursing Standard*, 25 (1), 41-46.

Nylund, L. & Lindholm, L. (1999). The Importance of Ethics in the Clinical Supervision of Nursing Students. *Nursing Ethics*, 6 (4), 278-286.

Patel, R., & Davidson, B. (2003). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.

Paterson, B. L., Thorne, S. E., Canam, C. & Jillings, C. (2001). *Meta-Study of Qualitative Health Research. A Practical Guide to Meta-Analysis and Meta-Synthesis*. Ort: Sage Publications. International Educational and Professional Publisher.

Pelaccia, T., Delplancq, H., Tribby, E., Bartier, J-C., Leman, C. & Dupeyron J-P. (2009). Impact of training periods in the emergency department on the motivation of health care students to learn. *Medical Education*, 43 (5), 462-469.

Price, A. & Price B. (2009). Role modeling practice with students on clinical placements. *Nursing Standard*, 24 (11), 51-56.

Rassool, G-H. & Rawaf, S. (2007). Learning style preferences of undergraduate nursing students. *Nursing Standard*, 21 (32), 35-41.

Ranse, K. & Grealish, L. (2007). Nursing students' perceptions of learning in the clinical setting of the Dedicated Education Unit. *Journal of Advanced Nursing*, 58 (2), 171-179.

Reid-Searl, K., Moxham, L., Walker, S. & Happell, B. (2008). Shifting supervision: implications for safe administration of medication by nursing students. *Journal of Clinical Nursing*, 17 (20), 2750-2757.

Roberts, D. (2006). Learning experiences of seconded pre-registration nursing students. *Nursing Standard*, 20 (36), 41-45.

Saarikoski, M., Warne, T., Aunio, R. & Leino-Kilpi, H. (2006). Group supervision in facilitating learning and teaching in mental health clinical placements. *Issues in Mental Health Nursing*, 27 (3), 273-285.

Sharif, F. & Masoumi, S. (2005). A qualitative study of nursing student experiences of clinical practice. *BMC Nursing*, 4 (6).

Strand, I., Nåden, D. & Slettebø, Å. (2009). Students Learning in a Skills Laboratory. *Vård i Norden*, 29 (3), 18-22.

Troedsson, C. (2002).Handledning av studerande i klinisk verksamhet. *Sjukskötersketidningen*, 3, 100-107.

Watson, N. (1999). Mentoring today – the students' views. An investigative case study of pre-registration nursing students' experiences and perceptions of mentoring in one theory/practice module of the Common Foundation Programme on a Project 2000 course. *Journal of Advanced Nursing*, 29 (1), 254-262.

Willman, A. & Stoltz, P. (2002). *Evidensbaserad omvårdnad*. Lund: Studentlitteratur.

Yrkeshögskolan Novia (2010). *Utbildning. Vårdarbete*. [Online]

http://www.novia.fi/main.asp?id=122&menu=socialhalsovard&sektor=social_och_halsovard (hämtat 16.02.2010).

Zilembo, M. & Monterosso L. (2008). Nursing students' perceptions of desirable leadership qualities in nurse preceptors: A descriptive survey. *Journal of the Australian Nursing Profession*, 27 (2), 194-206.

FÖRFATTARE	ÅRTAL	SYFTE	METOD	RESULTAT
Kotzabassaki, S., Panou, M., Dimou, F., Karabagli, A., Koutsopoulou, B. & Ikonomou, U.	1997	Syftet med studien var att beskriva och jämföra egenskaperna hos "bästa" och "sämsta" handledare som uppfattades av vårdstuderande och handledare.	185 vårdstuderande och 31 handledare deltog i studien. Datainsamlingsmetoden som användes var en checklista.	I resultatet framkom att studerande ansåg att en bra handledare är en person som njuter av vårdarbete, är självsäker, aktiv, energisk och uppmuntrar till en ömsesidig respektfull atmosfär. Handledaren tar även ansvar för sina handlingar, lyssnar uppmärksamt, förstår den studerandes frågor, svarar varsamt och precis medan handledaren demonstrerar kliniska färdigheter och dömer. Handledaren är organiserad och tillgänglig för studerande och visar intresse för studerande.
Watson, N.	1999	Syftet med studien var att undersöka vårdstuderandes uppfattning och erfarenhet av handledning.	Kvalitativ fallstudie. 35 vårdstuderande och 15 handledare blev intervjuade under praktikperioden.	Studerande ansåg att handledaren ska strukturera upp ett inlärningschema för studerande och stödja dem under praktiken. Handledaren ska även vara den person som studerande kan vända sig till under praktikperioden. Studerande hade endast blivit introducerade för en handledare men hade inte blivit handledd eftersom handledaren var sjuk, var på semester eller arbetade ett annat skift än den studerande. Studerande praktiserade med de övriga i vårdpersonalen. Studerande ansåg att handledaren skall vara förberedd på att handleda den kommande studerande och även få information om hur handledning ska utföras.
Nylund, L. & Lindholm, L.	1999	Att undersöka vilka etiska aspekter klinisk handledning innehåller genom att ta reda på	Det genomfördes med hjälp av innehållsanalys av berättelser, som tolkas	Det framkom att studeranden tycker att information om avdelningen är mycket viktig och bör ges kontinuerligt under hela praktiktiden och inte enbart i början av praktiktiden. Studerande uppgav att

		hur en god handledare bör vara och fungera i praktiken enligt de studerande.	utifrån ett perspektiv av vårdande etik. Varje studerande fick skriva en berättelse om hur de tycker att en bra handledare ska vara. 57 studerande deltog i studien.	informationen inte alltid var tillräckligt bra. Ett exempel på ett förslag från en studerande var: "Att handledaren kunde skriva några ord om varje studerande så att nästa handledare har en idé om vad den studerande är bra och mindre bra på, vad studerande kan och går att lita på. Flera betonade språket som viktigt, att få handledning på sitt eget modersmål är ett måste. De uppgav att en handledare bör ha bra självkänsla och ett intresse att lära ut sin kunskap åt de studerande, handledaren skall inte göra narr av den studerande eller sina patienter. De önskade en uppmuntrande och empatisk handledare som stöder studerande när de har misslyckats med t.ex. att sätta en kanyl åt en patient. Den studerande skall kunna ställa frågor utan att känna sig dum eller få ett negativt bemötande av handledaren.
Gray, M. & Smith, L.	2000	Syftet med studien var att upptäcka förändringar i den studerandes perspektiv om sin handledare under studietiden.	Datansamlingsmetoden som användes var intervju. En grupp bestående av 10 studerande blev intervjuade vid fem tillfällen under sin treåriga utbildning. De studerande höll även en dagbok för att anteckna sina tankar	Innan de studerade påbörjat sin första praktik var de positiva till att ha handledare. Handledaren ansågs spela en viktig roll och de studerande insåg hur avgörande deras handledare skulle vara för deras inläring. De studerande hade en gemensam övertygelse om att handledaren var där endast för dem och kunde bli störd när som helst. De ansåg även att handledaren skulle vara en understödjare, vägledare, bedömare och övervakare. Handledaren borde vara snäll, tillgänglig, bra att kommunicera med, förstående, tillåta studerande att prova på

och erfarenheter om handledning under sina praktikperioder. Ett longitudinellt tillvägagångssätt där Grounded Theory användes.	saker och vara respekterad av övrig vårdpersonal på avdelningen. Efter fjärde praktiken ansågs det ännu avgörande för de studerande att ha en handledare. Enskilda möten med handledaren är viktigt när de observerar och deltar. När de studerande väl var trygga med personalens förväntningar på dem, minskade beroendet av deras handledare. Det är viktigt för studerande att de arbetar med sin handledare första dagen de börjar praktisera. De studerande beskrev en god handledare som entusiastisk, vänlig, åtkomlig, tålmodig, förstående och med sinne för humor. En bra handledare är en bra förebild då de är professionella, organiserade och självsäkra. När det kommer till deras förmågor av inläring är en bra handledare en person som det går bra att kommunicera med, har realistiska förväntningar på den studerande och ger regelbunden feedback på den studerandes prestationer. En god handledare ska involvera studerande i yrkesutövningar, ha förtroende för den studerandes förmågor och gradvis upphäva övervakningen. I den sista intervjun hade de studerande åsikter om hur de själva skulle uppträda som framtida handledare. I huvudsak återspeglade deras åsikter deras erfarenheter under hela deras kurs. En bra handledare ska stödja snarare än bryta ner, uppmuntra, tillåta engagemang och deltagande i patientvården och inte endast observera. Man ska

visa tilltro till den studerandes förmågor och ha förtroende för den studerande att göra saker utan tillsyn av handledaren.				visa tilltro till den studerandes förmågor och ha förtroende för den studerande att göra saker utan tillsyn av handledaren.
Stöd på praktikplatsen och uppmuntran att använda reflektion i praktiken var en viktig faktor. Feedback användes för att förbättra praktiken. Positiv feedback gav uppmuntran. Studerande beskrev att den viktigaste delen av feedback var uppmuntran och att se det positiva. Att bli talad till enskilt ansågs viktigt. Reflektion i slutet av varje arbetsskift och en utveckling av strategier för "nästa gång" uppmuntrades. Feedback ökade de studerandes självkänsla och således ökade deras produktivitet och prestation. En målsättning, att ha klara inlärningsmål, att ha samtal som är reflekterande, användning av feedback och att fråga vårdpersonalen var strategier som de studerande gjorde upp för att utvärdera sin praktikperiod.	Som datainsamlingsmetod användes frågeformulär och intervjuer. 5 studerande deltog i studien.	Syftet med studien var att identifiera tredje årets vårdstuderandes uppfattning och användning av feedback i inlärningspraktik.	2000	Glover, P.
Sista året av studietiden var väldigt viktigt för de studerande. Det stödde deras professionella identitet genom reflekterande diskussioner med handledaren och andra vårdare. De studerande hoppades ändå på flera reflekterande diskussioner och praktisering av teori-praktik. Studerande ansåg att handledaren var en resurs och ett stöd i kritiska situationer på avdelningen såväl som i personliga frågor. De ansåg även att handledaren var en expert inom teoretisk kunskap och möjliggjorde en etablering av inlärningsprocessen och samarbetet med övriga personalen på avdelningen.	Aktionsforskning. Som datainsamlingsmetod användes intervjuer, frågeformulär och dagboksföring. 20 vårdstuderande deltog i studien.	Studien syftade till en bättre integration mellan teori och praktik inom vårdutbildningen i mentalvård.	2002	Munnukka, T., Pukuri, T., Linnainmaa, P. & Kilkku, N.

Troedsson, C.	2002	Att belysa handledarens betydelse och uppgifter under studerandes inlärnning i praktiken.	Kvalitativ ansats, analys av litteratur, avhandlingar samt artiklar.	En bra relation mellan handledare och studerande. Handledningen skall ge en struktur så att den studerande ökar sina kunskaper. Studerande måste förstå behovet av att det måste finnas kunskap, samt att kunna reflektera över sina kunskaper. Handledningen i praktiken bör vara schematisk, planlagd, skräddarsydd, formaliserad och anpassad till den verksamhet som bedrivs. Under handledningen i praktiken skall den studerande lära sig att integrera den teoretiska kunskapen med det praktiska arbetet och utveckla en yrkesidentitet. Under handledningen i praktiken betonas relationen mellan människor som viktig.
Landmarks, B. Storm Hansen, G., Bjones, I. & Böhler, A.	2003	Att beskriva faktorer som påverkar sjukskötare i utvecklingen av kompetens och handledningen. Att skapa ett forum för diskussion där sjukskötare skulle uttrycka idéer i samband med deras roll som klinisk handledare för sjukskötarstuderande.	Kvalitativ forskning. Fokusgrupper som intervjuades valdes som metod för insamling av data. 20 sjukskötare deltog i studien.	Sjukskötarna i studien definieras av faktorer som var kopplade till tre områden för betydelsen av kompetensutvecklingen och handledningen: didaktik, funktionsroll, organiserad struktur samt reflektion över sina handlingar. Ett samband mellan teori och praktik beskrev de som en lärorik utmaning, samt att det skall finnas en trygghet mellan handledaren och studerande.
Myrick, F. & Yonge, O.	2004	Syftet med studien var att ta reda på vad kritiskt tänkande betyder i forskar-	Data samlades in med inspelade intervjuer. 8 handledare och 10	Det framkom två centrala saker i resultatet; den första var hur förhållandet mellan studerande och handledaren är. Fungerar det inte mellan studerande och handledaren blir själva

		utbildningen för sjuksköterskestudenter och hur det ökas erfarenhetsmässigt.	studenter deltog i studien.	handledningen lidande. Den andra var att se framåt och se på det som gjorts tidigare, alltså att den studerande skall reflektera över sina handlingar och tankar, ha respekt, vara flexibel, arbeta säkert och tryggt samt kunna vara skeptisk.
Lindgren, B. Brulin, C. Holmlund, K. Athlin, E.	2005	Att undersöka sjukskötarstuderandes uppfattning om grupphandledning enligt en skild modell som använts i sjukskötarutbildningen.	Data samlades in med frågeformulär som givits åt vårdstuderanden. 43 vårdstuderande deltog i studien.	I första delen av studien fyllde studeranden i positiva och negativa upplevelser av grupphandledningen. Nästan alla hade positiva upplevelser av grupphandledning. Nästan alla studenter rapporterade att äkthet, acceptans, stöd och empati i gruppen var viktiga, och att dessa faktorer också genomfördes. Det fanns ett viktigt samband mellan betydelsen och genomförandet av stöd, utmaning och empati i gruppen.
Charleston, R. & Happel, B.	2005	Syftet med studien var att få fram vilka erfarenheter vårdstuderande har av handledning i den mentala sektorn.	Som datainsamlingsmetod användes Grounded Theory.	De studerande beskrev handledare som en slags lärare som vägleder och stödjer studerande. Handledare uppmuntrade studerande till att umgås med patienter, vilket utvecklade en medvetenhet och självsäkerhet hos den studerande. Studerande kände sig trygga med en handledare som de kände att de kunde fråga vad som helst av, som de kunde sätta sig ner och diskutera igenom vårdhandlingar med. Handledaren gav ingen press till studerande att utföra vårdhandlingar som studerande inte var beredda på att göra.

Sharif, F. & Masoumi, S.	2005	Syftet med studien var att undersöka vårdstuderandes erfarenheter om sin kliniska praxis.	Fokusgrupper användes för att erhålla elevernas åsikter om och erfarenheter av deras kliniska praxis. 90 sjukskötar-studerande valdes slumpmässigt ut av 200 studerande och de delades in i 9 grupper. Kvalitativ dataanalys användes.	Handledaren gav kontinuerlig feedback under hela praktikperioden, vilket studerande uppskattade. En positiv inställning hos handledaren gör att studerande känner sig mera avslappnad och kapabel att ta emot kunskap. Fyra teman framkom från data från fokusgrupperna; första kliniska ångesten, gapet mellan teori och praktik, klinisk övervakning och yrkesroll. Första kliniska ångesten: Nästan alla studerande hade sagt sig känna ångest på sin praktikplats i början av praktikperioden. Att oroa sig över att ge fel information till patienten var ett problem som uppkom. En annan orsak till ångest var att de studerande oroade sig över risken att skada en patient genom sin brist på kunskap. Gapet mellan teori och praktik: Studerande beskrev den bristande integrationen av teori i klinisk praxis. Genom att ompröva förhållandet mellan teori och praktik kan klyftan stängas. De studerande konfronterades med olika verkliga kliniska situationer och kunde inte dra samma slutsatser som från vad de lärt sig i teorin. Klinisk övervakning: Majoriteten av de studerande hade den uppfattningen att handledarna hade en mera utvärderande roll än en lärande roll. Yrkesroll: Studerande ansåg ofta att deras arbete

				inte var professionellt vårdarbete, de var förvirrade av vad de hade lärt sig i skolan och vad som i verkligheten förväntades av dem ute på praktikfältet. De studerande nämnde att integrationen av både teori och praktik med god klinisk handledning gör det möjligt för dem att känna sig tillräckligt kompetenta att vårda en patient. Att förbereda studerande inför sin första praktiska placering är avgörande. Bland kan den teoretiska delen av läroplanen överbelasta studeranden. Handedaren kan hjälpa till att lätta på detta genom olika utbildningsstrategier såsom demonstrationer, rollspel, observationer och ifrågasättande samtidigt som kliniska färdigheter undervisas i en kontrollerad miljö så som ett kliniskt färdighetslaboratorium. Att kunna kombinera teori med praktik är avgörande för alla vårdstuderande för att tillhandahålla en högkvalitativ omvårdnad av patienterna. Det är viktigt att studerande lär sig de rätta tillvägagångssätten under praktikperioden för att försäkra sig om att inläring sker och att inlärningsmålen uppfylls.
Morgan, R.	2005	Syftet med studien var att undersöka hur en vald grupp av vårdstuderande upplevde sin första praktik på ett irländskt universitetssjukhus. Syftet var även att undersöka vem de studerande lärde sig av, vilka färdigheter de lärde sig under praktiken samt att identifiera om kliniska färdighetslaboratorium före praktiken hjälpte de studerande att relatera teori till praktik under sin första praktikperiod.	Respondenterna var första årets studerande i ett universitetssjukhus på Irland. Deltagarna valdes ut genom ett målmedvetet urval av alla första årets vårdstuderande som uppfyllde urvalskriterierna.	Studerande rapporterade att stödet inom gruppen var bättre än de erfarenheter som de
Saarikoski, M. Warne, T.	2006		Som data-insamlingsmetod	

Aunio, R. & Leino-Kilpi, H.		analysera studerandes upplevelser av grupp-handledning. Att beskriva skillnader i de studerandes respons av grupphandledning och individuell handledning.	användes anonyma enkäter med öppna frågor, vilka skulle besvaras av två små grupper: en liten grupp med grupphandledning och en kontrollgrupp i en liknande inlärningsmiljö utan grupphandledning. 23 finländska vårdstuderande deltog i studien.	fick av den traditionella handledningen. De tyckte det var intressant att dela de dagliga upplevelsorna med de andra i gruppen. Diskussion inom gruppen hjälpte studerande att bättre förstå patienterna, de fick en bättre bild av hur de skall ge god omvårdnad. I gruppen med enskild handledning förklarade studerande att handledaren ställde frågor och bad studerande att försvara sitt sätt att arbeta och tänka. De diskuterade de studerandes inlärningsmål, inlärningsuppgifter samt utvärderade inlärningsprocessen. Generellt ansåg studerande att grupphandledning var ett positivt alternativ till klinisk handledning.
Roberts, D.	2006	Syftet med studien var att utforska vårdstuderandes uppfattningar om sina inlärningsfarenheter i grupp.	Som datainsamlingsmetod användes frågeformulär där studerande skulle svara på frågor om sig själva. 27 studerande som var indelade i grupper deltog i studien.	Studerande fick stöd av de andra praktikanterna, de studerande förstod varandra och kände tillit, vilket gav dem möjlighet att stödja varandra. Studerandes gensvar visade att de delade kunskap, färdigheter och erfarenheter för att hjälpa varandra att lära sig. Ömsesidig inlärnings spelade en viktig roll för de studerande som var ute på praktik. De studerande lärde sig genom andras kliniska erfarenheter, de lyssnade till diskussioner om klinisk praxis och relaterade till sina egna erfarenheter.
Bourbonnais, F. & Kerr, E.	2007	Syftet med studien var att fånga det personliga perspektivet av hur det är att handleda samt att identifiera de	Som datainsamlingsmetod användes intervju av 8 heltidsarbetande sjuksköterskor inom olika	I resultatet framkom ett huvudsakligt tema som kallades säker passage. Detta var till för patienten och den studerande. Denna säkra passage genomfördes genom processen av undervisning och en klar bild av handledarrollen.

		utmaningar som medföljer samt det stöd som handledaren behöver.	sjukvårdsområden. Kvalitativ metod.	Process och roll var de två kategorierna under temat säker passage. Den process som avses med undervisning av den studerande. Deltagarna kunde beskriva hur de bestämde nivån av funktion hos den studerande och sedan planerade inlärningsaktiviteter kring denna bedömning för att försäkra såväl en säker patientomvårdnad som välbefinnande för den studerande. Några deltagare förklarade att de vill ha de studerande med sig under de två första arbetsskiftena så att de kan få en känsla om personen är samvetsgrann, om den endast kommer att plöja fram, om den vet vad den gör eller om den kommer att fråga. En deltagare sa att den vill göra saker med den studerande för att fastställa den studerandes styrkor och svagheter. En annan deltagare förklarade att det är viktigt att tidigt träffa de studerande och fastställa vad de vill få ut av praktiken. <i>Handledarrollen:</i> Deltagarna var tydliga om uppfattningen av vad deras roll skulle innehålla; att hjälpa studerande att växa, skydda dem genom att hjälpa dem genom svåra tider, lära dem bra beslutsfattande i kritiska situationer, ge vägledning och information, bistå vid fastställandet av prioriteringar, tillhandahålla studerande så många erfarenheter som möjligt och skapa en professionell attityd. Deltagarna betonade även betydelsen av lagarbete.
Ranse, K. & Grealish, L.	2007	Syftet med studien vara att beskriva	Kvalitativ studie. Som	Från studien framkom tre huvudsakliga teman: acceptans, inläring och ömsesidighet, samt

		vårdstuderandes erfarenheter av inlärnin g i praktiken.	datainsamlingsmeto d användes fokusgrupp- diskussion med 25 stycken andra och tredje årets vårdstuderande. 25 vårdstuderande.	ansvarsfullhet. Studerande kände sig som en bland de anställda när de blev bra emottagna och accepterade på praktikplatsen. Studerande ansåg att kliniska erfarenheter var viktiga för att de skulle förstå den kunskap som de lärt sig i skolan. Studerande förklarade att de hade fått ansvarsområden som var lämpliga med tanke på hur långt de hade kommit i studierna.
Rassool, G.H. & Rawaf, S.	2007	Syftet med studien var att fastställa den dominerande inlärningsstilen för grundutbildningens sjukskötar- studerande.	En demografisk frågeenkät och inlärningsstilsenkät gavs till ett ändamålsenligt urval av 136 studerande av vilka 110 genomförde enkäterna.	Det framkom fyra inlärningsstilar: aktiva personer, reflekterande personer, teoretiska personer samt pragmatiska personer (filosofer). Reflekterande persongruppen var störst med 48,44 % av respondenterna, aktiva persongruppen med 16 % var näststörst. Teoretiska persongruppen hade 6,5 % och pragmatiska persongruppen 5,5 % av deltagarna. Aktiva personer: Domineras av omedelbara upplevelser och är först och främst intresserade av här och nu. De tycker om att inleda nya utmaningar och vara i centrum för uppmärksamheten. Reflekterande personer: Kan beskrivas som spegelteleskop. Reflekterande personer är observerare av upplevelser och föredrar att analysera igenom händelser grundligt innan de agerar. De är bra lyssnare, försiktiga och tenderar att anta en låg profil. Teoretiska personer: Vill anta ett logiskt och

Fornesis, S.G. & Peden-McAlpine, C.	2007	Syftet med studien var att fastställa om en kontextuell reflekterande inlärningsaktion (KRI) kunde förbättra vårdstuderandes kritiska tänkande under de första 6 månaderna av deras praktik.	Kvalitativ fallstudie. Målgruppen bestod av 6 vårdstuderande. Data samlades in genom individuella intervjuer, diskussionsgrupper och berättande, reflekterande journalföring. KRI analyserades under en 6 månaders tidsram fördelad i 2 månaders intervaller	rationellt sätt att lösa problem men behöver struktur med en klar avsikt eller ett mål. De lär sig sämst när de ombeds att göra något utan synbart mål, när aktiviteter är ostrukturerade och svårförståeliga samt när känslor är betonade. Pragmatiska personer: Är förfjuista i att prova nya idéer och tekniker för att se om de fungerar i praktiken. De är huvudsakligen praktiska, jordnära människor som tycker om att fatta beslut och lösa problem.
				Temat från första tidsperioden var: Påverkan av ångest och makt i kritiskt tänkande, att sätta ihop bitarna. Vårdstuderande upplevde ångest. Detta uppkom från mera än att endast vara ny. Sjukvårdspersonalen skapade en socialiseringsprocess som reducerade vårdstuderandes befintliga kunskap och gav liten möjlighet till samtal. Diskussionen med handledarna fokuserade på "ett sätt att göra saker". Makten yttrade sig genom handledaren och handledarens förväntningar på prestation. Detta resulterade i att de studerande ifrågasatte sina egna kunskaper och övertygelser. Genom reflektion kan en vårdstuderande sätta ihop bitarna för att fastställa ett lämpligt handlings sätt. När de två första månaderna fortskred, minskade inflytelsen av ångest och makt och noviserna började framgå med mera förtroende i sitt egna kritiska tänkande.
				Temat för andra tidsperioden var: Förhör som kritiskt tänkande, sekventiellt tänkande till

				kontextuellt tänkande. Ingripandet fokuserades på samtal som uppmuntrade noviserna att ställa frågor på ett reflekterande och kritiskt sätt. Att tänka högt som en form av förhör gjorde att noviserna verbaliserade källor av kunskap, tidigare erfarenhet, mönster och identifierade handlingsplaner. Temat för tredje tidsperioden var: uppkomsten av den avsiktliga kritiska tänkaren. Under denna tidsperiod var noviserna avsiktliga i användningen av kritisk ifrågasättning som ett sätt att uttrycka sitt tankesätt. Detta resulterade i en mera avsiktlig reflektion av ett sammanhang, vilket vägledde deras tänkande under praktiken. Under de senaste 2 månaderna av ingripande hade de förflyttats till en avsiktlig reflekterande process av tänkande som resulterade i vårdhandlingar baserade på sammanhang.
Price, A. & Price B.	2008	Syftet med studien var att beskriva metoder för att göra handledning effektivare, roligare och mera användbar.	Som metod hade man granskat olika rollmodeller som kan användas som arbetsmetoder i handledningen.	Att arbeta med en teori om inläring och ett mera strukturerat tillvägagångssätt att arbeta kan förbättra resultatet och göra inläringen roligare. Det börjar med att den studerande erkänner sina förmågor och styrkor. Att vara en förebild involverar en process av gemensam insikt. Den som är förebild har mera erfarenhet och behöver då börja med att avslöja sina tankegångar. Senare kan handledaren be den studerande att dela några av dennes egna tankegångar. Förklara för studerande att processen hjälper dem att formulera sätt att tänka och arbeta på som hjälper till att minimera stress och maximera självförtroende i vad som ska göras

Brammer, J.	2008	Syftet med studien var att förstå olika sätt som den studerande förstår den informella sjukskötar-kompisrollen under kliniska erfarenheter. Kompisroll: Där den studerande paras informellt samman med en sjukskötare för kliniska erfarenheter när den studerandes kliniska handledare inte är tillgänglig.	Datainsamling genom individuella intervjuer med 24 studerande från all tre år inom sjukskötarprogrammet.	härnäst, hjälpa studerande att värdera förebilds-perioder. Studerande säkrar inte enbart nya insikter och färdigheter efter att de praktiserat vad de har sett, utan de börjar även utveckla ett självförtroende i inlärnigen inom den kliniska miljön. Det som studerande förväntade sig av en sjukskötare var att övervaka och vägleda studerande för att säkerställa en trygg praktik. Studerande utvecklade strategier för att garantera att sjukskötaren tillhandahöll övervakning och stöd när det behövdes och tillät aktivt deltagande i inlärningsupplevelser. Vaksamheten hos sjukskötarna varierade brett. Det fanns sjukskötare som var väldigt medvetna om behoven och sjukskötare som höll studerande "med strama tyglar" och nära övervakade och handledde varje verksamhet utan att låta studerande göra någonting själv. Inlärnning uppmuntrades på varierande sätt. Flera studerande märkte sjukskötarens igenkännande av rädsla i en studerande och tog itu med denna känsla för att minska ångesten och göra det möjligt för den studerande att fokusera på inlärnning. Många sjukskötare använde sig av olika strategier för att uppmuntra inlärnning, såsom demonstration, vägledning, förklaring, prata med den studerande medan en aktivitet görs genom att förklara, övervaka och rätta till när det behövs.

Zilembo, M. & Monterosso, L.	2008	Syftet med studien var att utforska ledarskapskvaliteterna i handledning av vårdstuderande. Även de kvaliteter som anses önskvärda och bidrar till positiva praktiska erfarenheter hos vårdstuderande.	Som datainsamlingsmetod användes frågeformulär som fylldes i av 23 vårdstuderande.	Återkoppling var en strategi som användes av sjukskötarna och som influerade studerandes professionella utveckling. Deltagare identifierade ifall en studerande endast ville följa efter en sjukskötare och bara observera så tillät sjukskötaren detta genom att begränsa studerandes inlärn timer genom brist på delaktighet. Ju mera positiva erfarenheter de studerande erhö ll, desto mera ökade deras självförtroende. Studerande bad om återkoppling, speciellt sökte de konstruktiv återkoppling. När studerande lärde sig att ta ansvar för sin egen inlärn timer var det mera sannolikt att de utvecklade professionalitet. Vårdstuderande ansåg att ledarskap var en viktig roll för handledaren. Karaktäristiska drag som handledaren skulle ha var klinisk kompetens och målmedvetenhet. Stöd, motivation, stadgn ing, organiser ing och effektiv kommunicering var önskvärda faktorer hos handledningen. Kompetens och kunskap var även viktiga faktorer. Handledaren ansågs vara en person som de studerande kan få kliniska färdigheter från genom att handledaren har flera års erfarenhet. Genom att ha en god kunskapsbas och en förståelse för den studerandes roll och vad de vill få ut av praktiken gör att handledarens roll ökar. Handledaren ska ha en aktivt stödjande attityd, skicklighet och vägledning samt förmågan att hjälpa studerande i att fullgöra en praktisk aktivitet.
Arvidsson, B., Skårsäter, I.	2008	Att beskriva sjuksköterskors syn på	Kvalitativ studie. Olika uppfattningar	Tre viktiga moment som framkom var trygghet, tillhörighet och uppmuntran. Att studerande skall ha

Öjervall, J. & Fridlund, B.		hur grupphandledning skall genomföras.	samlades in genom intervjuer med 18 svenska sjukskötare.	möjlighet att reflektera över sina handlingar var en viktig förutsättning för högkvalitativ vård. Processororienterad grupphandledning kan ge ett viktigt bidrag till sjukskötarutbildningen.
Reid-Searl, K., Moxham, L., Walker, S. & Happell, B.	2008	Syftet med studien var att forska i processen som berör administrering av läkemedel av vårdstuderande.	Datainsamlingsmetoden bestod av grundliga intervjuer med 28 vårdstuderande som studerade sista året i sjukskötarutbildningen.	"Being with" definieras som en nivå av handledning där handledaren är tillsammans med den studerande under administreringen av läkemedel. Denna nivå av handledning ansågs positiv och handledaren gav sin tid åt att samla information om läkemedlet under administreringen. Studerande ansåg att handledaren var tålmodig, empatisk och brydde sig om den studerande. En annan nivå av handledning kallade de studerande "being over". Det betydde att studerande ofta skyndade sig igenom vårdhandlingarna. Denna handledningsnivå ansågs inte vara idealisk eftersom handledaren hade en brådskande attityd och inte stödde dem. "Being near" beskrev de studerande som en nivå som oftast förekom. Handledaren var inom synligt räckhåll när administrering av läkemedel utfördes men stod inte bredvid. Detta förekom oftast när handledaren var upptagen. Studerande identifierade detta som en strategi som användes så att handledaren kunde göra andra saker men ändå vara nära den studerande. "Being absent" beskrevs som nivån där handledaren inte gav någon handledning alls. Studerande tyckte att handledaren inte brydde sig eller att han/hon var för upptagen för att handleda. Några studerande kände att handledaren inte ville ha dem där.

En studerande medgav att han/ho hade administrerat fel läkemedel när han/hon praktiserade utan handledaren.				
En god relation var grundad på ömsesidig respekt och förståelse. Kvaliteterna som söktes i en handledare var stödande, hjälpsam, kunnig, erfaren, entusiastisk i sin roll samt engagerad i den studerande. En bra handledare gav feedback och möjlighet att diskutera framsteg, främjade förtroendet hos de studerande, utmanade den studerandes träning och erbjöd konstruktiv kritik.	Som datainsamlingsmetod användes undersökningsfrågeformulär via Internet för studerande, samt frågeformulär som postades till handledare. Totalt 127 frågeformulär kunde användas för analys.	Syftet med studien var att undersöka handledarens roll i nutida vårdpraktisering i Storbritannien.	2008	Myall, M., Levett-Jones, T. & Lathlean, J.
Studerande tog emot utmanande situationer där studerande konfronterades med starka känslor, både positiva och negativa. Detta ansågs vara positivt för inläringen. När studerande konfronteras med utmanande situationer kan de erfarenheterna ge negativa känslor såsom rädsla, ångest eller ilska. Dessa känslor kan utlösa reflektion och nya möjligheter. När de konfronteras med utmanande situationer som är positiva växer självförtroendet. Handledaren skall låta den studerande arbeta bredvid henne/honom samt fråga studerande hur hon/han agerar i särskilda situationer. Handledaren skall ge studerande möjlighet att klara av patientvården genom att ge indirekt handledning. Studerande bör även arbeta med andra vårdare	Som datainsamlingsmetod användes enkäter där studerande fick berätta om sin inläring. 62 vårdstuderande deltog i studien men av dessa analyserades 49.	Syftet med studien var att utforska bland första årets vårdstuderande hur de lär sig under sin kliniska praktik.	2009	Grealish, L. & Ranse, K.

Pelaccia, T., Delplancq, H., Triby, E., Bartier, J-C., Leman, C. & Dupeyron J-P.	2009	Att bedöma betydelsen av praktik inom akutmottagningen för inlärningsmotivation hos hälso- och sjukvårdstuderande inom området akutmedicin.	Som datainsamlingsmetod användes frågeformulär. 110 läkarstuderande och 192 vårdstuderande deltog i studien. Sammanlagt 302 frågeformulär användes.	förutom handledaren och som de studerande tycker att uttrycker de värderingar som de själva vill uppnå. Motivation är en av de viktigaste bestämningsfaktorerna för framgång i inläring och prestation. För att inläring och prestation ska inträffa behöver motivation tas i beaktande i planeringen av akademiska och arbetsbaserade inlärningsperioder. Praktikperioden på akutmottagningen kan ha en positiv och negativ inverkan på inlärningsmotivationen hos läkar- och sjukskötarstuderande inom området akutmedicin. Hanteringen av studerande före, under och efter nödsituationer kan öka eller sänka deras inlärningsmotivation.
Strand, I., Nåden, D. & Slettebø, Å.	2009	Syftet med studien var att få kunskap om hur studerande blir kompetenta inom vårdyrket.	Frågeformulär med fem öppna frågor. Kvantitativ metod. 224 studerande deltog sammanlagt i studien. 95 deltagare gick första året av utbildningen, 75 deltagare gick andra året av utbildningen och 54 deltagare gick tredje året av utbildningen.	En känsla av säkerhet är en förutsättning för inläring och det inträffar genom interaktivt lagarbete, övning av praktiska färdigheter, kineestetiskt engagemang och genom att ha en "modernt sinnad" handledare. Kineestetik: gestaltning av omgivningen genom känslor i kroppen och genom att konkret göra saker. Samarbetsbildning och en delad praktisk miljö var positivt i lärandeprocessen. Lekfullhet och humor främjade yftrande, kreativitet och motivation. Kommunikation och samarbete blev en viktig del för att genomföra en vårdhandling. De studerande drar

				nytta av samarbete med både studerande och lärare. Ett välutrustat och litet färdighetslaboratorium hade ett positivt inflytande enligt de studerande. Samarbetsträning gav en god grund, inte enbart vid verkställande av praktiska färdigheter utan även för att bli medveten om viktiga termer och begrepp. Oacceptabla attityder eller felaktiga uppfattningar justerades genom feedback och träning. Praktiska erfarenheter knutna till praktiska färdigheter gav mera att minnas av inläringen. Positiv feedback gav de studerande självförtroende. Studerande framförde hur inläringen förbättrades när känslor var inblandade. Andra och tredje årets studerande uttryckte idéer om kroppsträning. Genom känsloträning blev de mera medvetna av eller bekanta med kroppsspråk och deras egen förmåga att känna och registrera intryck. Kinestetisk inläring blev en början på att ändra attityder och beteenden. Handledarens attityd bidrar till att rikta den studerandes beteende. En bra vägledning hjälpte de studerande att se områden där ytterligare arbete kunde ge dem ökad inläring och hjälpa dem att nå sina inlärningsmål. De studerande önskade mera tid för vägledning eftersom förvärvningen av praktiska färdigheter efterlyste en fast integration av teori och praktik.
Levett-Jones, T., Lathlean, J.	2009	Studiens syfte var att utforska faktorer som	Intervjuer användes som	Vårdpersonal som välkomnade de studerande till praktikplatsen gjorde att studerande kände sig

& McMillan, M.		påverkar studerandes erfarenheter av tillhörighet och konsekvenserna av dessa. En rapport om fynden som relateras till relationen mellan personalen och studerande.	datainsamlingsmetod. 18 vårdstuderande deltog i studien.	värderade och accepterade. Detta gjorde att studerande kände en förväntan och spänning inför praktikperioden. Det var även motivationshöjande och förstärkte viljan till inläring. När studerande fick möjlighet att arbeta med positiva förebilder kände de sig inkluderade i arbetsteamet, även när vårdpersonalen umgicks med de studerande på avdelningen och under lunchrasterna. Vårdpersonalen gav tid åt att förse studerande med klinisk undervisning och stöd. När studerande fick möjlighet att arbeta självständigt och demonstera sina förmågor, ökade deras självförtroende. Stöd framgick av att tillhandhålla en säker plats där studerande kände sig säkra och värderade och där de formade en grund för fortsatt utveckling och inläring. Studerande beskrev vikten av att skjutas bortom sin "bekvämlighetszon", det vill säga att tänja på gränserna. De välkomnade oftast möjligheter att utöka sig själva men endast när de kände sig säkra om sin plats i omgivningen och var stöttade av vårdpersonalen som de arbetade med.
Ness, V.	2010	Syftet var att utforska hur vårdstuderande synliggör sitt beslutsfattade samt att föreslå tekniker för hur handledare kan stödja studerande.	Granskning av olika tekniker som kan användas av handledare för att handleda vårdstuderande.	Förhör är en ofta använd metod som kan användas av handledare för att stimulera studerandes kritiska tänkande och inspirera till problemlösning. Detta innefattar att kontrollera vad den studerande kan genom att uppmuntra till reflektion, utmana den studerande och främja kunskap. En annan metod är att tänka högt. Att tänka högt kan vara en användbar teknik i frågor om hantering av osäkerhet eller etiska utmaningar eller vid utforskning av linjer för undersökning eller

				behandlingsmöjligheter då det möjliggör diskussion och debattering. Reflektion är en aktiv tankeprocess som handlar om vårdande. Studerande uppmuntras till att använda en modell av reflektion när de skriver eller diskuterar sin praktik för att främja djupet av reflektion som krävs för att uppnå inläring. Handledare kan uppmuntra vårdstuderande att använda reflektion för att analysera sina kliniska beslut. Handlingsplanering är en metod som kan användas som en viktig del i den reflekterande processen eller självständigt för att främja inläring och hjälpa till med beslutsfattande. Det kan vara användbart för studerande före praktiseringen på en ny praktikplats för att uppmuntra dem att identifiera områden för vidare inläring som berör deras beslutsfattande. Problemgrundsinläring syftar till att utveckla studerandes kritiska tänkande och färdigheter i informationssökning. Handledaren uppmuntrar studerande att utveckla sina kunskaper med kliniska beslut.